

TUE verwijdert documenten van de Scientology Kerk

De afgelopen weken is de Internet-gemeenschap op de TUE behoorlijk van slag geraakt. De Scientology Kerk verzocht de TUE om documenten waarop zij copyright heeft, van de TUE-computers te verwijderen. De universiteit gaf aan dit verzoek gehoor. Intussen is er een discussie losgebarsten over de vrijheid van meningsuiting op het Internet. Tegenstanders van de Scientology Kerk beweren dat het copyright niet geldig is en meningen worden al snel tot feiten verheven. De Scientology Kerk op haar beurt betreurt alle negatieve en volgens hen soms ook onjuiste publiciteit.

door
Jannigje
Gerritzen

Het verhaal begon met een beslaglegging bij Internet-provider XS4ALL door de Scientology Kerk. Inzet was het zogenaamde Fishman Affidavit. Dit is een verslag van een rechtszaak tegen

Steven Fishman, waarin gedeeltes van de Scientology-leer zijn opgenomen als bewijsmateriaal. De Scientology Kerk heeft copyright op deze teksten. Ieder die die gedeeltes uit de Fishman-documenten verspreidt, krijgt een brief van de advocaat van de Scientology

Kerk. Over het algemeen is de Scientology Kerk tevreden als de gecopyrighete stukken van de computer verwijderd worden. Maar wie dit niet doet riskeert een rechtszaak, die veel tijd en geld kan kosten. Ook de TUE kreeg afgelopen week een brief van advocatenkantoor Nauta Dutilh, zij behartigen de belangen van de Scientology Kerk.

STACK

Al voordat de TUE de brief van Nauta Dutilh had ontvangen, verzocht het bureau Juridische Zaken de computervereniging STACK om alle documenten op hun computers te verwijderen. Joris Zwart had namelijk zijn versie van het Affidavit bij STACK op de computer staan. Zwart: 'De inval bij XS4ALL wekte mijn belangstelling. Toen ben ik gaan lezen over Scientology. Op het Internet is de vrijheid van meningsuiting een groot goed. Als

niemand daar zo tegenin gaat als Scientology doet, kun je gemakkelijk terugvechten door het gewraakte document op je homepage te zetten. Donderdagmiddag 28 september kreeg ik mail van STACK dat ik het weg moest halen. Dat heb ik toen gedaan, maar vrijdagochtend zag ik dat het document nog bij anderen staan, op de Asterix, bij STACK zelf en bij professor Brouwer.' Een dag later waren alle versies van het Fishman Affidavit van de TUE-computers verdwenen. Zwart denkt dat de copyrightclaims van de Scientology Kerk niet terecht zijn. 'In de Verenigde Staten en Nederland staat in de auteurswet dat publikaties van de overheid geen copyright kennen, tenzij dat uitdrukkelijk is voorbehouden. Een gerechtelijke verklaring kun je zien als een publikatie van de overheid. In de VS zijn de bewuste documenten ook maandenlang vrij opvraagbaar geweest bij de rechtbank. Zolang je die verklaring in zijn geheel verspreidt ben je volgens mij niet strafbaar.' Zwart is teleurgesteld in de houding van de TUE. 'Er is een bevel gekomen om het stuk weg te halen. Dat valt onder censuur en dat vind ik een heel ernstig middel. Dat moet je niet zomaar zonder enige discussie toepassen.'

Ook professor Andries Brouwer, sinds 1985 verbonden aan de faculteit Wiskunde en Informatica, had het Fishman Affidavit op zijn homepage gezet, samen met andere documenten over Scientology. Hij kreeg vorige week het verzoek van bureau Juridische Zaken om de Fishman-documenten weg te halen. Hij gaf aan dit verzoek gehoor en verving het gewraakte stuk door een link naar een andere plaats op het Internet. Brouwer: 'Het is bekend dat het een hobby van de Scientology Kerk is hun tegenstanders kapot te procederen. Gaat het om iemands privé-computer, dan kan diegene zelf beslissen of hij dat risico wil lopen. Maar hier betreft het universitaire apparatuur, en zelfs al zou een rechter uiteindelijk de Scientology Kerk in het ongelijk stellen, dan kan dat in een rechtszaak toch veel tijd en moeite gaan kosten. De conclusie is duidelijk: op het moment dat de Scientology Kerk of bureau Juridische Zaken verzoekt zekere expliciet aangewezen stukken, waarvoor de Scientology Kerk het auteursrecht claimt, weg te halen, dan dienen we dat ook te doen.'

Zie verder pagina 3

Dringen om folders op Studiebeurs '95

door
Frank
Steenkamp
HOP

Een dalend animo voor het hoger onderwijs? In de Jaarbeurs in Utrecht was er eind vorige week weinig van te merken. Met meer

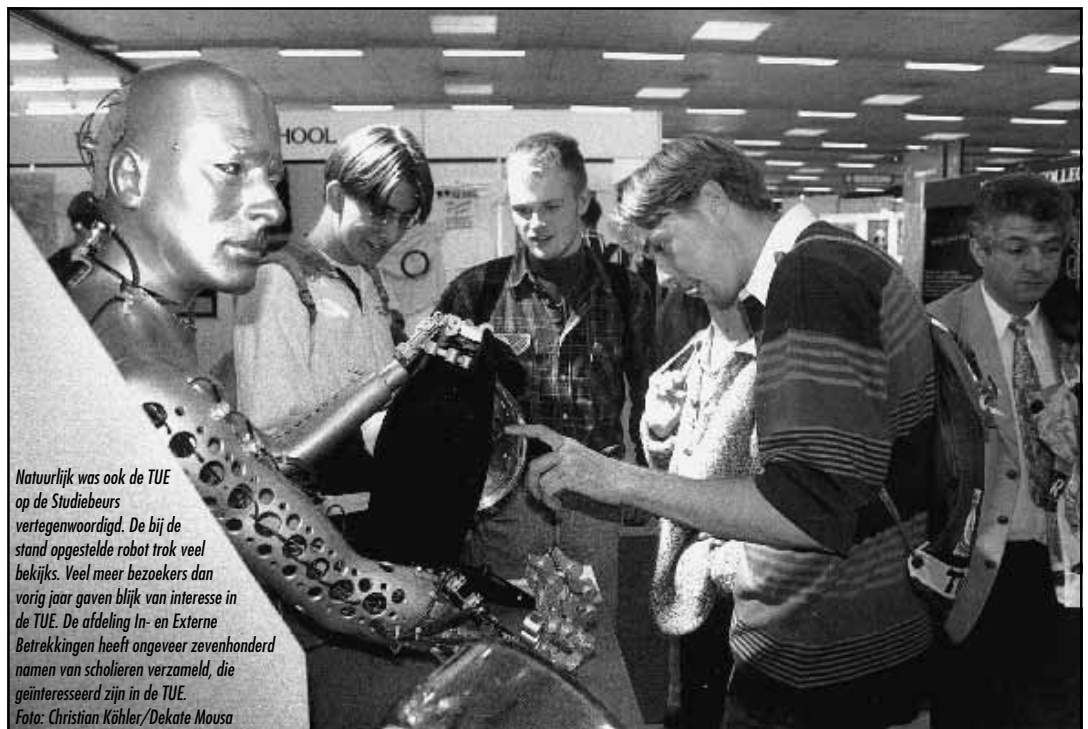
Deze week

7 Ir. Ralph Meulenbroeks zag kans zich tijdens zijn studie natuurkunde tevens te bekwaamen in de muziek. Hij speelde één jaar in het Concertgebouw Orkest.

9 Het SOBU organiseerde een seminar over duurzame ontwikkeling. Men wilde komen tot onderzoeksvoorstellen, waarbij de TUE en KUB betrokken zijn.

13 Henk Kraaijenhof, bekend om zijn controversiële trainingsmethoden en voedingsadviezen, was te gast bij Squadra Veloce.

dan veertigduizend kwamen de scholieren naar de landelijke Studiebeurs '95. Toen de Julianahal vorige week donderdag om half tien openging, was het direct al dringen. Hele schoolklassen kwamen in lestijd naar de beurs. Voorlichters van hogescholen en universiteiten hadden moeite zich in het gedrang en de droge hitte overeind te houden. Er was geklaag over de catering en de tijd ontbrak om zelf drinken te halen. Even na twee uur was de drukte op slag voorbij. De schoolklassen waren in de bus gestapt. 'Die scholieren worden steeds jonger', zegt een voorlichtster van de Groningse universiteit. 'Men houdt zich nu blijkbaar al in de vierde klas bezig met de studiekeuze.' Ze heeft vooral haar best gedaan om de jongeren een beetje gerust te stellen. Bij de Hogeschool van Amsterdam, vijftig meter verderop, is iets dergelijks te horen. 'Veel mensen weten nog helemaal niet wat ze willen. Ze vragen vooral: wat kan je met die en die studie worden?' 'Help, wat moet ik? Dat is de vraag waarmee de meesten hier komen', constateert M. van de Zande van de Hogeschool van Utrecht. 'Als ze naar een concrete opleiding vragen, blijkt meestal dat ze van de schooldecaan een kreet hebben meegekregen. Ik vraag me af wat dat waard is.' Van de Zande vindt het triest dat veel scholieren zo slecht voorbereid

Natuurlijk was ook de TUE op de Studiebeurs vertegenwoordigd. De bij de stand opgestelde robot trok veel bekijks. Veel meer bezoekers dan vorig jaar gaven blijk van interesse in de TUE. De afdeling In- en Externe Betrekkingen heeft ongeveer zeventien namen van scholieren verzameld, die geïnteresseerd zijn in de TUE. Foto: Christian Köhler/Dekate Mousa

naar de beurs komen. 'Ze raken hier alleen maar in verwarring. Voor ons is het zo weggegooide informatie. Eigenlijk zou je je op school een jaar lang in een weeklijks lesuur met studie- of beroepskeuze bezig moeten houden.' Toch heeft elke voorlichter ook wel pientere vragen gekregen, zoals: wat is het verschil tussen logopedie in Groningen en in Eindhoven? 'Wij hebben in het eerste jaar

een snuffelstage', luidt dan het antwoord, waarna de scholier weer snel verder hobbelt. Ondanks alle gemopper is de boycot die de universiteiten de Studiebeurs drie jaar geleden nog aandedden, al praktisch vergeten. Alle universiteiten en een groot aantal hogescholen stonden in Utrecht om bij de toekomstige student 'in beeld' te komen. Men betaalde bedragen van vijf tot zestigduizend gulden

voor een plek op de beurs en gaf dezelfde bedragen uit voor begeleidende advertenties en de inrichting van stands. En volgend jaar zijn ze er weer. 'Je vist uiteindelijk toch allemaal in dezelfde vijver', zegt Van de Zande zuchtend.

Mensen

De Stichting Bevordering Vakmanschap heeft vrijdag 6 oktober TUE-medewerker **Jos de Laat** de ir. Noordhofprijs toegekend. De 48-jarige instrumentmaker van de Centrale Technische Dienst werd de prijs uitgereikt door werkgeversvoorzitter Rinnooy Kan. De Laat won de prijs, een beeldje en een cheque van 500 gulden, in de categorie 'verspanend.' De prijs is genoemd naar de oud-vice president van Philips en wordt jaarlijks toegekend aan vakmensen in de regio, die zich speciaal op hun vakgebied onderscheiden. Voor de drie categorieën waarvoor de prijs beschikbaar was gesteld, werden in totaal 24 vaklieden genomineerd. Aan het verlenen van de prijs worden hoge eisen gesteld. Zo moeten de genomineerden onder meer werkzaam zijn in een functiegebied met de kwalificatie 'vakmanschap'. Dat wil zeggen dat de handvaardigheid de boventoon moet voeren. Ze moeten als vakman de top bereikt hebben in hun vakgebied en hierin minstens tien jaar werkzaam zijn. Kennis, vaardigheid, creativiteit en zelfstandigheid moeten onbetwist zijn. Ook moeten ze een voorbeeld zijn voor jongere collega's. Naast al deze eisen moet de genomineerde ook een collegiale en sociale bijdrage leveren aan het arbeidsklimaat binnen het bedrijf. De Laat is al 32 jaar bij de CTD werkzaam. De laatste dertien jaar werkt hij op de instrumentmakerij. 'Ik maak prototypes en modificeer deze voor instrumenten met name voor hoog vacuüm onderzoek', zegt De Laat. De oorkonde vermeldt dat hij een vasthoudende en succesvolle manier van aanpak heeft. Zijn werk wordt gekenmerkt door een groot technisch inzicht. Ook staat aangegeven dat hij een rustige en evenwichtige persoonlijkheid is, die het als zijn plicht ziet om zijn kennis en kunde aan anderen over te dragen. Op de vraag wat De Laat tot zo'n hoog gewaardeerde vakman heeft gemaakt, zegt deze: 'Alles boeit me

in mijn werk. Ik heb daarbij ook veel vrijheid gekregen. Natuurlijk werk ik op de universiteit ook in een gunstige omgeving.' De Laat wil uitdrukkelijk kwijt dat hij de toegekende prijs ook ziet als een waardering voor de CTD en zijn collega's. De staf van de CTD is bijzonder trots of het feit dat De Laat deze aansprekende prijs heeft gekregen. 'Het is een echte kwaliteitsprijs, waarbij ook het sociale karakter van de man bepalend is geweest. Met de nominatie van De Laat heeft men volledig in de roos geschoten', zegt hoofd stafgroep CTD ir. Peer Brinkgreve. Als voorbeeld van het vakmanschap van De Laat wijst hij op het EARIS-project bij de faculteit Natuurkunde, waar de instrumentbouwer het grootste aandeel in heeft gehad.

(JU)

Maandag 23 oktober verdedigt **ir. Jeroen van Ekert** uit Eindhoven zijn proefschrift 'Interactie tussen kwaliteit en logistiek in industriële organisaties'. De zitting is in de collegezaal van het paviljoen en begint om vier uur. In deze dissertatie wordt verslag gedaan van een onderzoek naar de interactie tussen besturingssystemen voor 'kwaliteit' en 'logistiek' in industriële organisaties. Het kwaliteitsaspect heeft betrekking op de mate waarin de producten aan overeengekomen producteigenschappen voldoen en het logistieke aspect op de beschikbaarheid van producten naar tijd, hoeveelheid en plaats. Promotoren zijn prof.ir. F. Mulder en prof.dr.ir. J. Bertrand. Van Ekert (28) studeerde in 1991 aan de TUE af als bedrijfskundig ingenieur. Hij werkte als assistent-in-opleiding bij de faculteit Technische Bedrijfskunde aan zijn promotieonderzoek. Sinds vorige maand is hij werkzaam bij de groep Total

Quality Management van Philips Display Components.

In Memoriam

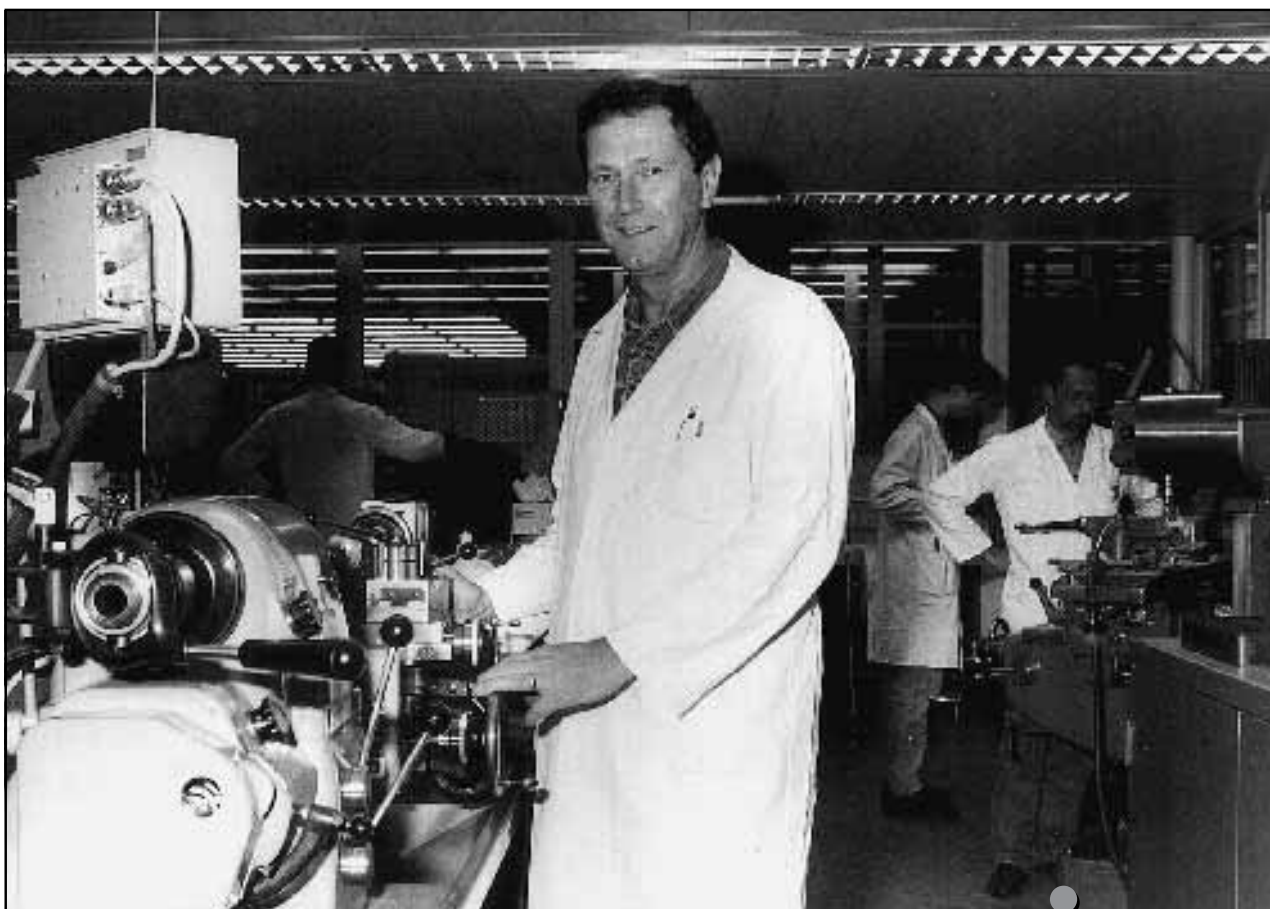
Op 9 oktober bereikte ons het bericht van het overlijden van Piet Pander Maat. Voor velen kwam dit bericht geheel onverwacht; slechts enkelen wisten dat hij sinds enige tijd ernstig ziek was. Afkomstig uit het bedrijfsleven trad Pander Maat op 1 september 1976 in dienst van de TUE als adjunct-hoofd van de dienst Personele Zaken. In augustus 1982, bij het vertrek van het toenmalige diensthoofd P. Kolen, werd hij belast met de leiding van DPZ. Bij die gelegenheid kreeg hij tevens de opdracht aandacht te geven aan de interne structuur van de dienst, aan de relatie van de dienst met de afnemers; faculteiten en overige diensten, en aan de verticale communicatie onder meer die met het college van bestuur. Een en ander hing samen met de operatie Takenplan Dienstverlening, die zowel in een bezuiniging voorzag als in een heroriëntatie van het takenpakket van de dienstverlening. Onder zijn leiding werd het takenpakket en de structuur van de DPZ opnieuw geformuleerd. Ook werden toen de voorstellen ontwikkeld tot decentralisatie van het personeelswerk, welke na zijn vertrek zijn geëffectueerd. Het optreden van de heer Pander Maat werd steeds gekenmerkt door betrokkenheid bij de universiteit en door oprechte belangstelling voor het wel en wee van de medewerkers van zijn dienst, die niet ophield toen hij in april 1987 met VUT ging. Zijn menselijke benaderingswijze sprak zeer velen aan en zal steeds in onze herinnering blijven.

Annelines Vincent

Modelstudie

Het artikel 'Modelstudie' op de achterpagina van Cursor 7 blijkt niet gebaseerd te zijn op vaststaande feiten. De redactie betreurt de plaatsing hiervan.

Prijswinnaar Jos de Laat
Foto: Hans van der Burgt/
RF

BCI Beursspel

Bijna een geheel nieuwe Top-10 deze week. De nummers 1 van vorige week verloren deze week

25.000 gulden en staan zodoende weer bijna onderaan met fl. 10.670,-. Het slechtste resultaat is momenteel fl. 9.530,-.

Top-10:

- (1) June Haest (medewerker/BDK) fl. 24.950,-
- (2) Jaap Feijen (student/N) fl. 23.800,-
- (3) Bob Smit (student/BDK) fl. 20.320,-
- (4) S.J. Koning (medewerker/BDK) fl. 20.250,-
- (5) Rachid Maghnooui (student/BDK) fl. 20.100
- (6) Joan School (student/BDK) fl. 20.050,-
- (7) Susan van Soest (student/BDK) fl. 20.044,-
- (8),(9),(10) Deelnemers die nog geen orders hebben geplaatst.

Musical ESC

Ter gelegenheid van de viering van de dies van het Eindhovens Studenten Corps (ESC) organiseert de toneelondervereniging Asjera elk jaar weer een toneelstuk. Dit jaar is echter onder de titel 'Hier en Gunter! Wat een waanzin!' door Floris Bongaerts een musical geschreven. Centraal in deze musical staat wat er gebeurt met de vereniging, als een 'niet-lid' de sociëteit binnendringt en daar tracht de macht over te nemen. Door de leden van Asjera is een cd samengesteld, waarop liederen van de musical te horen zijn. Bij het ESC is deze cd verkrijgbaar. Op zaterdag 21 oktober om 20.00 uur is het mogelijk om in de grote zaal van de Stadsschouwburg de voorstelling bij te wonen. Kaarten aan de deur kosten fl. 12.50.

SG-Aktueel

Maandag 16 oktober, van 12.45 tot 13.30 uur, RC Collegezaal 2

Infiltraties van de BVD

Recent werd bekend dat de CIA via de BVD heeft getracht de Groene Amsterdammer op te kopen. Zo infiltreerden spionnen van onze veiligheidsdienst ook het partijbestuur van de CPN in de jaren '60. Dit lijken praktijken die je alleen in films ziet, doch niets blijkt minder waar. Vijf jaar geleden begon BVD-medewerker D. Engelen in opdracht van Ien Dales, de toenmalig minister van Binnenlandse Zaken, een onderzoek naar de infiltraties van de BVD. Hij verteld hierover bij SG Aktueel.

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1995. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Jan Ummels, Désirée Meijers

(Student)Medewerkers:
John Buitjes, Jannigje Gerritzen, Joris Prikken, Maurice Schaecken, Siem Simonis, Gerard Verhoogt, Richold van der Wal

Redactieraad:
Geert Jan Laan, prof.dr.ir. Harry Lintens, drs. Maarten Pieterse, Mirte van de Pol, prof.dr. Frans Sluiter, mr.drs. Ben Donders (secretaris)

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
Baarle Nassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 05120 - 20936, Fax. 05120 - 17415

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040 - 472961/473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040 - 474441, Fax 040 - 456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

Twee gewonden bij auto-ongeluk op TUE-terrein

Na wat lichte botsinkjes en bijna-aanrijdingen was het vorige week woensdag weer eens echt raak. Twee auto's knalden rond twaalf uur 's middags op het TUE-terrein frontaal op elkaar. Het resultaat: beide auto's total-loss en twee lichtgewonden. Een medewerkster en een student moesten door een bewaker naar de bedrijfsarts gebracht worden. Bij de medewerkster vreesde men voor een whiplash.

door
Jan
Ummels

Het ongeluk gebeurde op de doorgaande weg De Wielen bij de kruising van de Rondon. Voor diegenen die deze namen niets zeggen: in de bocht tussen de ingang naar W-hoog en het gebouw W en S. 'De medewerkster passeerde een langzaam rijdende vorkheftruck en zag toen een tegenligger op zich afkomen. Deze kon ze niet meer ontwijken', vertelt een medewerker van de Bewakingsdienst. Het ongeluk liet zich aanvankelijk als zeer ernstig aanzien. Vandaar dat de TUE-brandweer op volle sterkte uitrukte. Ook de gemeentepolitie verscheen met maar liefst drie wagens ter plekke. Volgens deskundigen is de weg op die plek een vrij gevaarlijk punt. Hetgeen de laatste jaren nog aanzienlijk erger is geworden. De bocht is volslagen onoverzichtelijk, omdat deze aan de zijde van W-hoog vol met geparkeerde auto's staat. Hetzelfde

geldt voor het rechte stuk tussen de beide gebouwen. Ironisch genoeg staan bij dit stuk weg verkeersborden die aangegeven dat het verboden te parkeren is. Maar daar trekt niemand zich iets van aan. Tot woede van de mensen van de Bewakingsdienst. 'Vlakbij is er voldoende plaats op de beide parkeerterreinen van de faculteit Natuurkunde. Maar dan moeten ze wel een klein eindje lopen. En dat is blijkbaar te ver', zo wordt verteld.

Sluiproute

Overigens geldt voor meerdere plaatsen op het universiteits-terrein dat er maar raak geparkeerd wordt. Een kleine rondgang over het TUE-terrein leert dat ook De Zaale, de hoofddoorgangsweg, volstaat met verkeerd geparkeerde auto's. Terwijl ook hier nog parkeerterreinen in de nabijheid zijn, die slechts voor een deel vol staan met auto's. Zoals de parkeerplaats bij Elektrotechniek en ach-

ter het bestuursgebouw. Het ongebreidelde wildparkeren is een doorn in het oog van de Bewakingsdienst. 'Dat moet tot ongelukken leiden en dat is nu weer eens bewezen', zegt men. De beide doorgangswegen, De Wiele en De Zaale, worden ook veelvuldig gebruikt door automobilisten die het TUE-terrein als sluiproute gebruiken. Dat blijken dan voor het merendeel ook nog eens bijzonder haastige automobilisten te zijn. Zo vloog enkele weken geleden een auto uit de bocht vlak voor de brug over de Dommel. Doordat een lantaarnpaal werd geraamd, belandde de automobilist maar net niet in het water.

Hardrijdende passanten zorgen dus voor nog meer gevaar op de wegen van de TUE-campus. Daarnaast doen ook veel van de fietssende studenten geen enkele poging om met het autoverkeer rekening te houden. Richting aangeven is men volledig ontwend en blijkbaar heeft geen enkele fiets verlichting meer. Cyriel Quirijnen, hoofd Dienst Interne Zaken, reageert vrij lachend als hem om een toelichting wordt gevraagd. 'Niemand stoort zich nog ergens aan. Auto's worden maar willekeurig neergezet. Er geldt maar een ding: zo dicht mogelijk bij de werkplek en als het kan naast het bureau.' Op de

vraag of er geen afspraken met de politie te maken zijn, moet hij even lachen. 'In het verleden hebben we met de gemeentepolitie gesprekken gevoerd. Wij zouden graag willen dat de politie de foutparkeerders eens een bon geeft. Ze doen er echter niets aan. Het heeft hun prioriteit niet, wordt gezegd.' En een bewaker: 'Ze hebben wel eens gezegd, als je de problemen wilt oplossen, verwijder dan maar alle verkeersborden van het terrein. Wat moeten we nou met zo'n uitspraak?'

De ravage na de frontale botsing vorige week. Foto: Hans van der Burg/RF

Vervolg voorpagina

Donderdag 4 oktober moest Brouwer ook de links die hij had aangebracht verwijderen. Brouwer: 'Ik kreeg het verzoek om mevrouw Balhuizen van Juridische Zaken op te bellen. Zij wilde dat ik ook de verwijzingen naar andere plaatsen waar deze tekst nog te vinden is, zou weghalen. Ik antwoordde dat me dat tamelijk belachelijk voorkwam. Het is één ding om boeken waarover iemand auteursrecht claimt niet te verspreiden, maar dat het ook verboden zou zijn om te zeggen in welke bibliotheken ze gevonden kunnen worden, klinkt tamelijk onredelijk. Mevrouw Balhuizen vroeg of ik ze weg zou halen als ik daartoe opdracht kreeg van het college van bestuur. Ik bevestigde dat. Kort daarna verzocht ook de directeur beheer mij om deze verwijzingen weg te halen, en dat deed ik. Maar het lijkt me volkomen ondenkbaar dat de Scientology Kerk auteursrecht zou kunnen claimen op een verwijzing en ik vind het heel vreemd dat het CvB gehoor geeft aan verzoeken om deze weg te halen.'

D'Van Geely

Een groep TUE-studenten die het Fishman-document nog niet heeft hoeven te verwijderen, is het conglomeraat D'Van Geely van studentenvereniging Demos. D'Van Geely is een niet-erkend dispuut. Zij hebben het stuk buiten de TUE ondergebracht op de Digitale Stad Amsterdam (dds). Jean-Pierre Deckers beheert de account en ging na de inval bij

XS4ALL over tot plaatsing: 'Ik besloot het bewuste Fishman-document om twee redenen te plaatsen. Als je de verklaringen leest van ex-leden van Scientology Kerk, merk je wat voor een soort organisatie het is. Ze dragen hun volgelingen op te liegen en breken mensen tot de grond af, ook al hebben ze ongelijk. Ook vind ik dat je een provider helemaal niet mag aanspreken over wat een gebruiker op zijn homepage zet of op usenet post. De dds wenst ons veel succes en zijn nog met advocaten aan het overleggen wat precies te doen, vooral omdat ze afgelopen week een brief hebben

'Stukken van een rechtszaak zijn in de VS publiek. Toen wij zagen dat daar stukken bij zaten waar wij copyright op hebben, hebben wij de rechtbank daarop aangesproken en heeft de rechtbank die stukken afgesloten voor het publiek. De rechtbank was er niet van op de hoogte dat er copyright op de stukken zat. Dat copyright is dus wel degelijk geldig.' Op de uitspraken van Brouwer en Deckers zegt Rijnvis: 'Ik zou graag weten waar ze dat allemaal vandaan hebben. Als we mensen kapot hadden willen procederen, hadden we nu in de rechtbank gezeten. Wij zitten niet te wacht-

mensen weten niet waarover ze praten. Door de media wordt het verhaal enorm opgeblazen. Iedereen spuit zomaar zijn mening, die meningen worden dan voor waar aangenomen en gaan een eigen leven leiden. In het Fishman Affidavit staan enkele stukken waar veranderingen in zijn aangebracht. Dat is één van de redenen waarom ze gecopyright zijn. Maar als ik naar de krant stap om mijn verhaal te vertellen, is niemand geïnteresseerd. Er zijn miljoenen mensen die Scientoloog zijn, maar hun verhaal wordt niet gepubliceerd.'

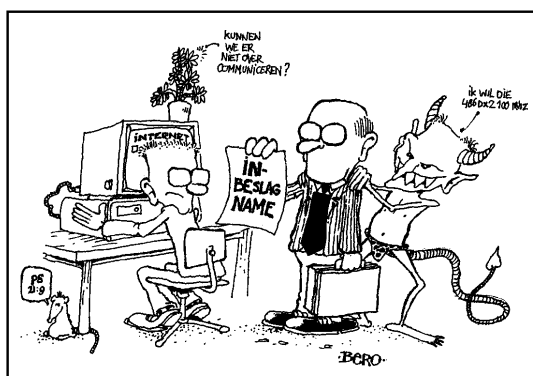
Interconfessioneel

Wat is Scientology dan wel? Rijnvis: 'De Scientology Kerk is een religieuze, praktische filosofie, die bruikbaar is in het dagelijks leven. Wij geven hiervoor ook cursussen op het gebied van communicatie, relaties, huwelijk, financiën. De bedragen voor de cursussen variëren van 175 tot 1200 gulden. Dat lijkt veel, maar voor een managementcursus bij een bedrijf ben je vaak meer kwijt. Wij zorgen ook dat iemand alles uit een cursus haalt wat erin zit. Wij doen ook aan 'auditing'. Dat is vergelijkbaar met counseling. De Scientology Kerk is interconfessioneel, wij staan voor elke overtuiging open. In 1993 is de moederorganisatie na een jarenlang onderzoek door de belastingdienst als een bonafide organisatie uit de bus gekomen. De Amerikaanse belastingdienst heeft de hele gang van zaken binnen de kerk onderzocht en bepaalde dat de Scientology Kerk uitsluitend

werkzaam is voor erkende religieuze doeleinden. Het geld dat binnenkomt wordt aangewend voor uitbreiding van de eigen religie en voor projecten op het gebied van drugsbestrijding en analfabetisme.' Annelies Vincent, hoofd Juridische Zaken, zegt over de Fishman-kwestie: 'In brief die wij van Nauta Dutilh kregen, staat dat de Scientology Kerk auteursrecht heeft op die documenten en dat wij als TUE inbreuk maken op dat auteursrecht als we die stukken verspreiden. In de brief wordt de TUE gesommeerd er voor te zorgen dat die stukken verwijderd worden. Wij hebben dat gedaan, hoewel we niet in discussie treden of de claims van de Scientology Kerk kloppen. We willen geen risico's lopen. Bij anderen die het document beschikbaar hadden, is er beslag gelegd en wij willen niet dat ons onderwijs en onderzoek in de problemen komen door verregaande acties van het advocatenkantoor. Voor zover ik begrepen heb, hebben enkele andere universiteiten dit ook zo opgelost.'

Discussie

Dit voorval met de Scientology Kerk heeft aan de TUE een discussie op gang gebracht. Op woensdag 1 november organiseert computervereniging STACK een discussiemiddag met als onderwerp 'Aansprakelijkheid en Internet'. Deze wordt gehouden in collegezaal 1 van het rekencentrum, van 11.45 uur tot 13.30 uur.

gekregen van een Nederlandse advocaat van de Scientology Kerk. Maar voor zover ik heb begrepen, staan ze volledig achter onze actie.'

Overdreven

Volgens Julia Rijnvis, pr-medewerkster van de Scientology Kerk, zijn de verhalen die op Internet over de Scientology Kerk de ronde doen, schromelijk overdreven.

ten op een rechtszaak. Als iemand er werkelijk op blijft staan om de rechten te blijven overtreden, dan kunnen we ons op het eind genoodzaakt zien om een rechtszaak te beginnen. Daarbij hebben wij de TUE nooit verzocht om de links naar andere plaatsen weg te halen (navraag bij Juridische Zaken leert dat dit wel degelijk het geval is geweest -red.). Ik sta weleens te kijken van alle verhalen die over Scientology de ronde doen. Veel

Invoering van het RWO

(Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs en Onderzoek) per 1 november 1995

Waarom invoering van een nieuw rechtspositiereglement?

Tot nu toe is de rechtspositie van het personeel van o.a. de rijksuniversiteiten geregeld in een veelheid van besluiten en reglementen, waarvan de belangrijkste zijn: het Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs (RRWO); het Algemeen Rijksambtenaren Reglement (ARAR); het Bezoldigingsbesluit Wetenschappelijk Onderwijs (BBWO); het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (BBRA); het zgn. COPWO-statuut, waarin de overlegstructuren op instellingsniveau van het WO zijn vastgelegd. De diverse rechtspositieregelingen, die naar elkaar verwijzen, geven inmiddels een zeer ondoorzichtig beeld van de rechtspositie en dienen bovendien te worden aangepast aan een aantal recente ontwikkelingen. Dit heeft de rijks-overheid, die (nog) verantwoordelijk is voor de regeling van de rechtspositie, doen besluiten om over te gaan tot codificatie (systematisering) van de rechtspositieregelingen. Een tweede reden om te komen tot codificatie is het proces dat wordt aangeduid als 'sectorialisatie' van de arbeidsvoorwaardenvorming. Hierdoor vindt de totstandkoming van de arbeidsvoorwaarden van ambtenaren voortaan plaats in acht sectoren, te weten: Rijk, Defensie, Onder-

wijs, Politie, Rechterlijke macht, Gemeenten, Provincies en Waterschappen. Dit heeft uiteraard ook weer gevolgen voor de rechtspositieregelingen. Een derde reden voor codificatie is het feit dat met de centrales voor overheids- en onderwijspersoneel afspraken zijn gemaakt over verdere decentralisering van de rechtspositie onder de voorwaarde dat er eerst codificatie zou plaatsvinden, waardoor voor een ieder in de startfase de rechtspositie duidelijk is.

Voor wie geldt het nieuwe RWO?

Voor alle personeelsleden van de rijksuniversiteiten, de Open Universiteit (OU), de Koninklijke Bibliotheek (KB), de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW), het Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (RIOD) en de Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO). De rechtspositie van de leden van de colleges van bestuur en van de besturen van onderzoek-organisaties zal in een apart besluit worden opgenomen.

Indeling RWO

In de eerste twaalf hoofdstukken van het RWO zijn de bepalingen opgenomen die gelden voor alle personeelsleden van de rijksuniversiteiten, de OU, de KB, de KNAW, het RIOD en de NWO. Daarna volgen hoofdstukken met aanvullende bepalingen voor het personeel van de betreffende in-

stellingen; voor de rijksuniversiteiten zijn deze opgenomen in hoofdstuk 13.

De hoofdstukindeling van het RWO is als volgt:

1. algemene bepalingen
2. werving, selectie en aanstelling
3. loopbaanvorming, beoordeling en functioneringsgesprekken
4. bezoldiging
5. bezoldiging bij ziekte en bij overlijden
6. arbeidsduur en werktijden
7. vakantie, verlof en buitengewoon verlof
8. bedrijfsgezondheidskundige begeleiding en bijzondere voorzieningen i.v.m. ziekte
9. overige rechten en plichten
10. disciplinaire maatregelen
11. schorsing en non-activiteit
12. ontslag
13. bijzondere bepalingen voor het universiteitspersoneel
14. idem voor de OU
15. idem voor de NWO
16. idem voor de KNAW, de KB en het RIOD
17. overgangs- en slotbepalingen

Belangrijkste wijzigingen t.o.v. oude rechtspositie

Met betrekking tot een groot aantal onderwerpen zijn in het RWO geen gedetailleerde regelingen meer opgenomen. In het kader van de decentralisatie van de arbeidsvoorwaarden moeten of kunnen met betrekking tot die onderwerpen nadere regelingen tot stand worden gebracht door het college van bestuur in overeenstemming met het orgaan voor georganiseerd overleg, i.c. het OPTUE. Slechts een aantal onderwerpen, t.w. de primaire arbeidsvoorwaarden, sociale zekerheid en de algemene arbeids-

duur, kunnen nog centraal worden vastgesteld.

Met het in werking treden van het RWO komt het Arbeidsovereenkomstenbesluit (AOB) te vervallen. Dit betekent dat voortaan geen arbeidsovereenkomsten naar burgerlijk recht meer kunnen worden afgesloten (b.v. met student-assistenten).

De gronden voor aanstelling in tijdelijke dienst zijn uitgebreid en de voorwaarden voor aanstelling in en ontslag uit tijdelijke dienst aangescherpt.

De rechtsbescherming bij ontslag is uitgebreider geregeld.

Onder voorwaarden worden ook andere samenlevingsvormen dan het huwelijk gelijkgesteld met de huwelijkse samenlevingsvorm. In overgangsbepalingen is vastgelegd dat waar nadere regelingen op basis van het RWO dienen te worden vastgesteld, de op het tijdstip van in werking treden van het RWO geldende regels van toepassing blijven zolang vaststelling van de nieuwe regels niet heeft plaatsgevonden.

Consequenties op korte termijn voor TUE-personeelsleden

Omdat het RRWO met ingang van de datum van het in werking treden van het RWO komt te vervallen, vervallen hiermee ook de in het RRWO vermelde aanstellingsgronden.

Personeelsleden met een vast dienstverband zullen hiervan niets merken, zij worden geacht hun vaste aanstelling te behouden op grond van het nieuwe rechtspositiereglement. Voor de personeelsleden met een arbeidsovereenkomst op basis van het AOB geldt dat de TUE gerekend vanaf de inwerkingtreding van het

RWO zes maanden de tijd heeft die arbeidsovereenkomst om te zetten in een aanstelling op grond van het RWO. De arbeidsovereenkomsten die aflopen vóór 1 mei 1996 blijven dus tot de aflooptdatum gehandhaafd. Bij eventuele verlenging van een dergelijk dienstverband, wordt een aanstelling verleend op basis van het RWO. Arbeidsovereenkomsten die aflopen na 1 mei 1996, dienen te worden omgezet in een aanstelling op grond van het RWO. Betrokken personeelsleden zullen door de Dienst Personele Zaken terzake worden geïnformeerd en voorzien van een nieuw aanstellingsbesluit. Ook voor personeelsleden met een tijdelijk dienstverband op grond van het RRWO geldt dat hun aanstelling dient te worden omgezet in een aanstelling op grond van het RWO. Een en ander zal schriftelijk worden vastgelegd. Bij door personeelsleden in het verleden bij DPZ ingediende 'relatieverklaringen' zal worden bekeken of deze voldoen aan het terzake in het RWO bepaalde. Met betrokken personeelsleden wordt, indien nodig, contact opgenomen.

Een volledig exemplaar van het RWO, dat gezien de hoeveelheid regelingen die er nu in is opgenomen aanmerkelijk omvangrijker is dan het tot nu toe gehanteerde 'blauwe boekje', ligt bij de secretariaten van de beheerseenheden ter inzage. PC-gebruikers kunnen het RWO inmiddels (via trefwoorden!) raadplegen op Internet en wel via de achtereenvolgende stappen:

- TUECIS
- GOPHER
- Nederlandse informatiediensten
- Universiteiten
- VSNU, Vereniging van Samenwerkende Universiteiten
- Service voor universitaire personeel
- Informatie over arbeidsvoorwaarden
- Arbeidsvoorwaarden op trefwoord

Dienst Overige Zaken

Intellectuelen op de TUE

Werken bij de Universiteit (met een hoofdletter) heeft in de oren van de buitenwereld een heel wat magischer klank dan bij de universitaire mensen onderling. De beroemde professor heeft een oordeel over alles en elke tovenaer in het kinder-circus heet professor Simsalabim. Wonderen der techniek worden door de professor bedacht en door de wereld in bewondering aanvaard. Een mensel van macht en magie heeft de positie van de arts en de apotheker altijd goed gedaan en dat zijn de universitaire mensen bij uitstek waar 'men' mee in aanraking is gekomen gedurende eeuwen. De advocaat en de dominee wisten eveneens van toverformules gebruik te maken en hun verheven positie te cultiveren. De

universitaire ingenieur heeft zich handig achter in de rij aangesloten en pikt in hoofdzaak zwiingend een graantje mee van de universiteitsuitstraling. Onderling ligt de zaak heel anders. Daar is de universitaire status vooral een kwestie van hiërarchische verhoudingen en is het oordeel over elkaar op normaal menselijke eigenschappen gebaseerd, zoals eigenbelang, ergernis en afgunst. Wie in de dagelijkse omgang de Nobelprijswinnaar voortdurend hoort rochelen of zeuren over een sleutel die niet op zijn plaats hangt, heeft moeite om de verhevenheid van de Nobelprijsgedachte alsmear voor ogen te houden. Waarderende woorden of andere beloningen voor het werk van collega's zijn uitzonderlijke verschijnselen aan de universiteit.

Zowel de magische uitstraling naar de stad als de onderlinge kinnesinde hebben hun gemeenschappelijke wortels in het intellectuele karakter van de universiteit wereld. Nu betekent dat intellectuele karakter van de universitaire overigens niet automatisch dat alle mensen die er werken ook intellectuelen zijn. Zijn er bij de Eindhovense universiteit wel intellectuelen te vinden? Wat is een intellectueel eigenlijk voor iemand? Op die laatste vraag geeft Van Dale's Groot Woordenboek niet alleen een aardig antwoord, maar er staat ook een citaat bij dat mij zeer aanspreekt. Een intellectueel is 'iemand met een hoge algemene ontwikkeling, die beschouwelijk is aangelegd, zorgvuldig nadenkt en verstandelijk overweegt.' Het citaat stamt van de schrijver en computerman Gerrit Krol: 'Ik noem Wessel het prototype van een intellectueel: dat hij in de woorden die hij koos zoveel twijfel legde.' Veel algemener is de Winkler Prins encyclopedie, die zegt dat 'het begrip intellectuelen moet

onderscheiden worden van dat der ontwikkelden, academici en beoefenaars van vrije beroepen, hoewel in deze groepen relatief veel intellectuelen worden aangetroffen.' Aangezien academici en vrije beroepers aan onze universiteit ruim aanwezig zijn, geeft dat dus hoop voor de intellectuele presentie. Als ik de Eindhovense hoogleraren (die klasse geldt nu eenmaal als de intellectuele top) de revue laat passeren en aan Van Dale's kenmerken toets, dan valt mij allereerst op dat ze slechts zeer zelden twijfel in hun woorden leggen. Het lijkt een voorwaarde voor carrièremaken in de universitaire wereld dat je vooral niet twijfelt aan het belang van je vak of jezelf. Het verstandelijk overwegen wil bij de meesten nog wel lukken, maar het zorgvuldig nadenken blijft vaak beperkt tot zorgvuldig denken en de beschouwelijke aanleg is al helemaal niks voor een ingenieur, want die wil doen. Zelfs de geleerden van de niet-technische disciplines die op de TUE vertegenwoordigd zijn, lijken meer op hun daadkrachtige aanpak dan op hun beschouwende aard te zijn geselecteerd. De fusie tussen Technische Bedrijfskunde en Wijsbe-

geerte en Maatschappijwetenschappen is zeer voortvarend afgehandeld! Rest de hoge algemene ontwikkeling als kenmerk. Die is wat moeilijker in te schatten, omdat hij pas aantoonbaar is als een Eindhovense geleerde daar publiekelijk iets mee doet. Ik moet bekennen dat ik daar heel weinig van merk, maar dat kan ook aan mijn beperkte blikveld liggen. De intellectuele uitstraling van onze universiteit zou kunnen blijken uit een overzicht van degenen die buiten de universiteit en buiten hun vakgebied optreden: schrijven, artistiek leiding geven of besturen van schouwburg, bibliotheek, museum of activiteiten van vergelijkbaar gehalte. Wat merkt de stad van onze intellectuele inbreng? Zo'n overzicht zou voor onze pr zijn nut kunnen bewijzen lijkt me. Zijn er eigenlijke wel intellectuelen op de TUE? Of is de omschrijving van Van Dale soms fout?

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr.ir. J.D. Janssen, prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, drs. M. Pieterse, prof.dr. F.W. Sluiter en drs. A.J. Vervoorn.

Aat Vervoorn

In een puur technische sfeer zou ik niet kunnen leven

'Het is heel belangrijk werk, maar ik word er zo emotioneel van, pissig zelfs. Ik kan niet tegen diplomatie en dat heb je daar wel nodig', vertelt ir. Wim de Hoop van de faculteit Bouwkunde over zijn werk voor de dienstcommissie en de voorloper van het OPTUE. Toch bewaart hij er goede herinneringen aan, net als aan zijn vak, zijn studenten en de

Kommissie Speciale Activiteiten (KSA). Na 22 jaar TUE/Bouwkunde heeft de bevlogen en gedreven De Hoop sinds 1 oktober gebruik gemaakt van de vut-regeling. Op 18 oktober viert hij zijn afscheid, temidden van zijn studenten met een symposium. 'Symposiumpje, hoor', corri-geert hij meteen.

door
Gerard
Verhoogt

In 1934 werd hij geboren in Indonesië en in 1951 gepatriëerd. 'Zeg maar gerust eruit geknikkerd', verbetert hij zichzelf. Aan

Indonesië heeft hij geen speciale, nostalgische gevoelens overgehouden, wel zijn liefde voor Oosterse kunst en filosofie. De Hoop is nooit in Indonesië terug geweest, maar 'moest' wel naar de Indonesië-tentoonstelling in Middelheim. Wie met hem praat, behandelt eerst in twintig minuten Soekarno ('iedereen heeft helden in zijn jeugd'), zijn werk voor de

Wiardi Beckman Stichting (het wetenschappelijk bureau van de PvdA), het wegvallen van solidariteit in Nederland, het gelijkberige van rechts en de arrogantie van de macht, om uiteindelijk bij zijn vak uit te komen. De Hoop studeerde van 1951 tot 1961 Architectuur en Stedebouw in Delft en zat in het bestuur van het Delfts bouwkundige studentengEZELSchap en de Delftse Studentenvbond. Was dat leuk? De Hoop: 'Toen misschien wel, maar ik wil die oude leukigheid toch niet terug. Het was netjes om lid te zijn. Maar ik miste het politieke besef. Het was erg traditioneel, bijna Duits.' Van 1962 tot 1973 werkte hij in Amsterdam bij Stadsontwikkeling, toen een roemruchte, autoritaire afdeling. 'Die macht is de laatste twintig jaar sterk afgenomen', constateert De Hoop. 'Dat is erg, want de gemeente heeft het weggegeven aan de investeerders. De grote discussie is momenteel: waar staat de stedebouw en wie bepaalt hoe iets

eruit ziet: de investeerder of het algemeen belang? Als er van dat laatste nog sprake is.'

Ecologie

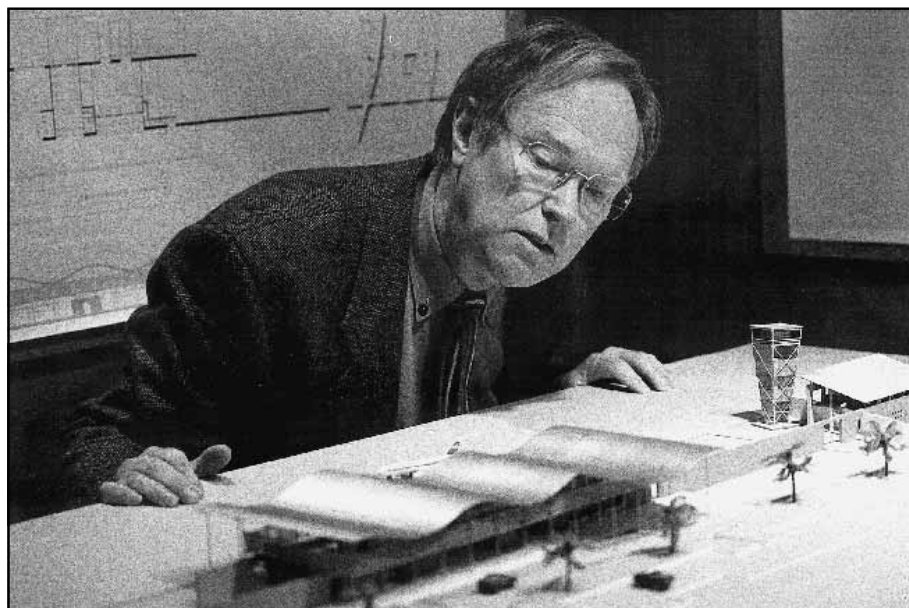
In 1973 kwam hij naar de TUE om de ecologie van de stedebouw voor zijn rekening te nemen. Hij gaf colleges milieubeheer en architectuur/stedebouw en was de laatste jaren afgestudeerbegeleider. Als één van de weinigen bij Bouwkunde is hij afgestudeerd in beide disciplines, al lag het accent op de TUE meestal op de stedebouw. De Hoop over die grens: 'Je kunt die disciplines eigenlijk niet scheiden, al is dat wel lang gebeurd. De moderne stedebouw maakte de stad en architecten moesten dan maar mooie gebouwen maken. Na de Bijlmer had iedereen gelukkig genoeg van de moderne stedebouw en verdween hun primaat. Nu heeft de landschapsarchitectuur grote invloed. Enerzijds omdat er goede mensen zitten, anderzijds omdat de ecologie weer belangrijk is.' De Hoop is dan ook heel blij met het centrum Technologie voor Duurzame Ontwikkeling: 'Het is goed om duurzaamheid te integreren. Dat is wel het geval in de bouwpraktijk, maar bij de stedebouw begint het pas. We moeten alleen oppassen dat het niet teveel van bovenaf wordt opgelegd. Dan wordt het net als de brandveiligheidsvoorschriften, die veel ontwerpers als een handicap ervaren, zoiets van 'daar moeten we óók nog rekening mee houden'. Ecologie moet vanzelfsprekend zijn, net als de hygiënische voorschriften, die in de jaren '30 vanzelfsprekend opgenomen werden in het Nieuwe Bouwen.'

Kunst en cultuur

Het vijfde lustrum van Bouw-

kunde en het bamboeproject waren hoogtepunten in 22 jaar TUE. 'En er nog meer? 'Ik heb altijd gehoopt dat ik het mooiste beroep van de wereld heb. Eerst in Amsterdam en nu met de begeleiding en de individuele ontwikkeling van studenten. Daar is nog zoveel talent en enthousiasme.' Niet minder leuk, maar wel moeilijk vond De Hoop het voortdurende, bijna eindeloze zoeken naar faculteitsstructuren. Het blijft belangrijk, omdat het de ruimte van zijn vakgebied bepaalt. Wat vindt hij achteraf van de roerige jaren '70, die hij zelf typeert als 'de tijd dat tekentafels als reclameborden werden gebruikt en er niet getekend werd'. De Hoop: 'Het paste bij de tijd. De linkse beweging heeft met zijn grote mond veel invloed gehad. Maar het was tegelijk een kritisch kijken naar de validiteit en de haalbaarheid van het modernisme. Die grote discussie zat er gewoon aan te komen.' De laatste vijf jaar was De Hoop een enthousiaste voorzitter van de KSA. Waarom? De Hoop: 'Ik vind het belangrijk dat studenten weten wie Tapiès is, of Mondriaan voor mijn part. Kunst is toch al onderbelicht, de bewustwording van de culturele geschiedenis is bij studenten klein. Je merkt het ook bij afgestudeerden, die zijn weer hongerig naar de (kunst)geschiedenis.' Toch wordt de positie van de KSA bedreigd. De Hoop: 'Voor de faculteit en de vakgroep zou de KSA een prachtige manier zijn om zich te profileren, naar binnen en naar buiten toe. Maar het dreigt tot een overbodige franje te worden. In mijn opleiding was kunst en cultuur heel belangrijk en mijn fascinatie ligt ook op dat gebied. Ik zou niet kunnen leven in een puur technische sfeer.'

De Hoop gaat nu weer terug naar Amsterdam om zich in de samenwerking van de hoofdstedelijke cultuur te storten. 'Ik ben een geboren Amsterdammer', zegt hij, hoewel dat niet helemaal waar is. De familie van zijn moeders kant was vol Amsterdams. Maar: 'Het eerste wat ik van Nederland zag, was Amsterdam.'

Ir. Wim de Hoop bekijkt het afgestudeerde ontwerp van een van de studenten die hij begeleidde. Foto: Bram Saeys

Onderwijsprijs Bouwkunde voor prof. Ger Maas

door
Jan
Ummels

Prof.ir. Ger Maas heeft de Bouwkunde Onderwijsprijs (BOP) gekregen. De prijs is toegekend voor het beste P-dictaat voor het studiejaar 1995 en geldt tevens voor het beste college. De samensteller van het prijswinnend dictaat is dr.ir. Wim Schaefer en betreft 'Uitvoeringstechniek I'. Hij deelde uiteraard in de eer. Verleden jaar werd deze specifieke onderwijsprijs voor de eerste keer toegekend. Het initiatief om een onderwijsprijs bij de faculteit Bouwkunde in het leven te roepen, is ontstaan bij de studievereniging Cheops. De studenten van Cheops organiseren ook de verkiezing van de prijswinnaar. Alleen de eerste- en tweedejaars studenten hebben bij de verkiezing mogen stemmen. De

prijs heeft immers betrekking op de vakken uit het verplichte programma. Achterliggende gedachte bij het idee voor de prijs is de verbetering van het onderwijsaspect bij de faculteit. Ze verwachten dat de prijs docenten zal motiveren om extra op de kwaliteit van hun colleges en dictaten te letten. Ook wilden de initiatiefnemers met de prijs hun waardering laten blijken voor goede colleges en heldere en verzorgde dictaten. De waardering bleek ook wederzijds. Ir. Ferry Bakker, de winnaar van verleden jaar, sprak zich lovend uit over het initiatief. Ook de overige prijswinnaars toonden zich verheugd. Voor Cheops een flinke steun in de rug om met de prijsverlening door te gaan. Prof. Ger Maas maakt deel uit van de vakgroep Bouw Productie en Uitvoering (BPU). De hoogleraar is trots op de toekenning van de prijs. Als hij gefeliciteerd wordt zegt hij onmiddellijk: 'Puur teamwerk. Dat is het geheim van de

smid.' Volgens Maas ontstaat zoiets in drie stappen, hetgeen hij ook duidelijk maakt. 'We zijn anderhalf jaar bezig geweest met een onderwijsdeskundige om na

te denken over ons vak en hoe we dat over moeten dragen. Daarna hebben alle specialisten in onze vakgroep een deel bijgedragen van hun specialisme. En vervolgens is

een overzichtelijke structuur en lay-out in het dictaat aangebracht. Dat is het werk van Wim Schaefer. Daarmee hebben we een studeerbaar dictaat gemaakt.'

Prof.ir. Ger Maas (links) en dr.ir. Wim Schaefer, winnaars van de Bouwkunde Onderwijsprijs '95, zijn blij met dit initiatief van Cheops. Foto: Bram Saeys

Stirling-motor van stal bij eerste W-colloquium

door
Désiree
Meijers

De ontwikkeling van deze motor naar een idee van de Schotse dominee Stirling, startte in 1938 bij de NV Philips. Zo'n tien jaar later

gaat Meijer, eerst als wetenschappelijk medewerker en later als groepsleider, met de Stirlingmotor aan de slag. De heteluchtmotor werkt anders dan een explosiemotor, zoals de

benzine- of dieselmotor, doordat de verbranding buiten de cilinder plaatsvindt. Drie warmtewisselaars leveren de energie. Een verhitte, een regenerator en een koeler. Verhit gas zet de zuiger in beweging. De meest uiteenlopende bronnen zijn geschikt voor de verhitte, zelfs zonne-energie. In 1953 staat vast dat de prestaties van de Stirlingmotor het verliezen van de gewone motor. Research is vereist om problemen het hoofd te bieden. Voor de zuigersmering moet gebruik gemaakt worden van een droge afdichting, om verstopping van de regenerator te voorkomen. Versterkt teflon biedt uitkomst. 'Met de hermetische, flexibele rolsok wordt een fantastische afdichting tussen het cilinderdeel en de krukkast bereikt', volgens Meijer. Een schijfje tenslotte maakte een snelle overgang van hoge naar lage druk mogelijk. 'Het werkte perfect', aldus Meijer. Met een rendement van zo'n 38 tot 40 procent waren de prestaties vergelijkbaar met die van een dieselmotor. De uitlaatgassen bleven met de Stirlingmotor in een auto beperkt tot eenderde van de emissie-eisen. Echter, voor een 4-cilinder automotor bleek een ingewikkeld systeem van klepjes nodig om de motor betrouwbaar te houden. Deze motor was weliswaar geruisloos, maar veel te groot. Er moest naar een andere configuratie gezocht worden. In opdracht van Ford werd er gewerkt aan een compactere uitvoering. Een dreigend bankroet bij de automobielfabrikant legt de activiteiten stil. Voor Meijer betekent dit een enorme teleurstel-

Stirlingmotor-deskundige dr. ir. Roelof Meijer hoopt dat jonge ingenieurs zijn werk zullen voortzetten.
Foto: Toon Prüst/RF

Het volgende colloquium in de reeks wordt gehouden op donderdag 14 december.

ling. Hij besluit met zijn echtgenote en assistent op eigen houtje door te gaan. Hij ziet kansen daar waar een automotor niet bruikbaar is. Veelbelovend lijken toepassingen op het gebied van zonne-energie, onder water en met biomassa als brandstof.

Tuimelplaat

Dat het project tot op heden niet lukte, is ten dele te wijten aan het feit dat de rolsok, die het in het laboratorium fantastisch deed, in de niet-klinisch-schone praktijk problemen opleverde. De later ontwikkelde, dubbelwerkende Stirlingmotor uitgerust met een variabele tuimelplaat, is compacter en heeft een groter vermogen. Meijer denkt dat deze configuratie een concurrent voor de benzine-motor kan zijn. Meijer is inmiddels drie jaar met pensioen. Het grootste deel van zijn professionele leven stond in het teken van de ontwikkeling van de Stirlingmotor. Dat lijkt lang en, nu het nog niet tot toepassingen op grote schaal leidde, vruchteloos. De totale ontwikkelingstijd van de Stirlingmotor, uitgedrukt in ingenieursjaren, is echter bijzonder kort vergeleken bij de bestaande motoren. Maar ondanks zijn milieuvriendelijke eigenschappen is het grote succes tot op heden uitgebleven. Omdat Meijer nog steeds gelooft in een grootschalige acceptatie van de Stirlingmotor, sprak hij in de collegezaal van W-hoog de hoop uit dat jonge ingenieurs zijn werk zullen voortzetten.

'Zoals je bij boerenkool direct aan worst denkt, zo denk je bij de Stirlingmotor meteen aan dr. ir. Roelof Meijer.' Deze introductie van ir. Harrie van Leeuwen bracht donderdag 5 oktober enige hilariteit teweeg in de collegezaal van W-hoog, bij de aftrap van het eerste colloquium uit de reeks die Werktuigbouwkunde jaarlijks organiseert. Liefst 35 jaar van zijn professionele leven stelde Meijer (79) in dienst van de ontwikkeling van de Stirlingmotor. Deze geruisarme, schone heteluchtmotor moest de benzinemotor vervangen. Vooralsnog heeft het project echter meer energie gekost dan opgeleverd.

Buitenlandse Zaken

Een Amerikaanse globetrotter

Tweeëndertig jaar en dan nog studeren? Voor velen is dit een droom, of juist een nachtmerrie. Voor de Amerikaan Marc Nations is dit realiteit. Hij had in mei kunnen afstuderen, maar heeft dit uitgesteld tot december, zodat hij nog een

tijdje in Eindhoven kon studeren. Marc is voor Amerikaanse begrippen een echte globetrotter. Hij heeft een tijd in West-Centraal-Afrika gewerkt voor het Peace-corps. Dit is een particuliere organisatie die jonge Amerikanen naar arme landen uitzendt. In deze

landen helpen ze de plaatselijke bevolking een beter bestaan op te bouwen. Zo leerde Marc docenten hoe ze beter les kunnen geven. Het Peace-corps helpt zelfs Amerika's voormalige vijand, de Sovjet-Unie. Hier wordt de bevolking bijvoorbeeld geleerd hoe ze een

eigen zaak kunnen beginnen. De doelstelling van de organisatie is jongeren te leren zich in te zetten voor arme landen, en ze daarbij ook werkelijk te confronteren met de armoede. Maar, geeft Marc toe, de organisatie heeft ook politieke doelen, het is van belang om banden te smeden met andere landen. Bij het Peace-corps komen is niet zo makkelijk. Marc is negen (!) maanden bezig geweest met het invullen van formulieren. Hij denkt dat dit een manier is om erachter te komen of iemand vastbesloten is om bij het Peace-corps te komen. Van de ruim tienduizend vrijwilligers blijven er gemiddeld maar duizend over. Naast werken voor het Peace-corps heeft Marc het Afrikaanse continent verkend op zijn motor. Na zijn verblijf in het armste werelddeel, was het voor Marc moeilijk zijn oude leven weer op te pakken. Hij heeft een half jaar les gegeven en is daarna weer gaan studeren. Vooral het eerste semester aan de universiteit had hij hier

moeite mee. Marc vindt het jammer dat zijn landgenoten zelden over hun eigen grenzen kijken. Volgens hem is het geen arrogantie, maar onwetendheid. De Amerikanen hebben weinig benul van wat er buiten hun land gebeurt. Omdat Marc een Franse moeder heeft, had hij al vroeg het besef dat er meer was dan alleen de Verenigde Staten. Veel van zijn vrienden zijn bang om buiten hun land te reizen, ze hebben geen idee van wat hun te wachten staat. Toch ziet Marc steeds meer de tendens dat zijn landgenoten meer op de rest van de wereld gaan letten. Ze zien het belang in van contacten met bijvoorbeeld Europa. Marc's vaderlandsliefde is sterk. Ofschoon hij met een Franse moeder niet eens voor de volle honderd procent Amerikaan is, blijft Amerika altijd zijn thuis, hoe ver en hoe lang hij ook van huis is.

Naam:
Marc Nations

Afkomstig uit:
Kansas City/Verenigde Staten

Studerend aan:
Central Missouri State University/Kansas City

Studeert hier:
Technische Bedrijfskunde

In de rubriek 'Buitenlandse Zaken' interviewt Moniek Stoffele elke week een buitenlandse student of studente die voor enige tijd aan de TUE verbonden is. Bram Saeys legt ze vast op de gevoelige plaat.

Ralph Meulenbroeks: musicus en wetenschapper in één

'In der Beschränkung zeigt sich der Meister.' Contrabassist ir. Ralph Meulenbroeks (28) is het levende bewijs dat dit gezegde niet altijd opgaat. Terwijl hij zijn natuurkunde-studie bij de TUE met lof afrondde, zag hij kans om zich tegelijkertijd te bewamen in de muziek. Hij speelde op uitnodiging één jaar in het Koninklijk Concertgebouw Orkest en slaagde met onderscheiding aan het conservatorium in Maastricht. Eind januari promoveert hij bij de vakgroep Evenwicht Transport in Plasma's (ETP) van de faculteit Technische Natuurkunde. Zijn innerlijke strijd om te kiezen tussen wetenschap en muziek is beslecht. Als natuurkundige ziet hij meer mogelijkheden om zijn creativiteit een kans te geven.

servatorium te gaan doen.

Fiat Uno

Alhoewel zijn natuurkundestudie hem na zijn propaedeuse goed afgaat, twijfelt hij: 'Het was allemaal erg abstract. Ik zag niet direct wat ik er in de toekomst mee zou kunnen doen.' In overleg met studentendecaan Jan Kramers probeert hij beide studies te combineren. Zo volgt hij de theorielessen voor het conservatorium, zoals harmonieleer en gehoortraining, in een eigen tempo bij een privéleraar in Eindhoven. Hij slaagt voor het theoretische deel van het staatsexamen. Na voorgespeeld te hebben, wordt hij toegelaten tot het praktijkgedeelte van het conservatorium. 'Een leuke tijd', volgens Meulenbroeks. Samen met zijn muziekmaat Cooymans vertrekt hij dan wekelijks in diens Fiat Uno met twee contrabassen op de achterbank richting Amsterdam, voor de lessen van Guldemond. 'Dat moet een grappig gezicht opgeleverd hebben', zegt Meulenbroeks lachend. Ondertussen verdwenen zijn twijfels met betrekking tot de natuurkunde en kreeg hij diepe interesse in dit vak. Terwijl hij gemiddeld drie uur studeert voor het conservatorium, slaagt hij in 1991 met lof bij Natuurkunde. Zijn scriptie ging over het bestuderen van een plasmabundel, waarmee een dunne laag amorf silicium

gemaakt wordt. Als promovendus verricht hij vervolgens meer fundamenteel onderzoek aan expanderende plasmabundel, met behulp van lasermeettechnieken.

Onbetaald verlot

Terwijl hij hiermee bezig is, benadert Guldemond de jonge promovendus om voor de periode van één jaar in het Concertgebouw Orkest te komen spelen. Meulenbroeks is een week confuus van dit aanbod. Het is in Nederland immers het hoogst bereikbare ideaal voor elke beroepsmusicus. Promotor prof.dr. Daan Schram en beheerder Gerard Pasmans gunnen de dubbel begaafde jongeman deze unieke kans. Meulenbroeks mag zijn promotie-contract een jaar met onbetaald verlof onderbreken. Hij is beide heren uiterst dankbaar voor hun welwillendheid. 'Een jaar lang heb ik in één van de beste orkesten van de wereld mogen spelen. Ik heb Mahler gespeeld met Bernhard Haitink als dirigent, drie opera's van Mozart

uitgevoerd onder Nikolaus Harnoncourt, cd-opnames gemaakt en heel veel mensen leren kennen.' De drie à vier wekelijkse concerten en evenzovele repetities nemen hem grotendeels in beslag. Toch zet Meulenbroeks de knop als natuurkundige niet helemaal uit. Met de hulp van twee studenten ging zijn promotie-onderzoek op een iets lager pitje door. Met een salaris dat de aio-bezoldiging ruim overstijgt, spaart hij in dat ene jaar genoeg om een contrabas van zo'n twintigduizend gulden te kunnen bekostigen. 'Niet de absolute top, maar een behoorlijk instrument waar ik iets mee kan', aldus de musicerende wetenschapper. Veel belangrijker voor hem is echter, dat hij na dat jaar zeker weet dat zijn professionele toekomst bij de wetenschap ligt. Deze beslissing betekent een keerpunt en schept een hoop rust in zijn persoonlijk leven. Hij formuleert het heel voorzichtig, maar het komt erop neer dat hij denkt als 'tutti-speler', dus niet als solist, op de duur routineus te gaan werken.

Zijn schrikbeeld is om dan het plezier in de muziek te verliezen, omdat vaak dezelfde stukken op verzoek van het publiek uitgevoerd worden.

Peking

In de natuurkunde verwacht hij dat zijn eigen creativiteit meer aan bod komt. 'Je kunt binnen bepaalde grenzen zelf onderwerpen kiezen.' Wordt zijn keuze niet ingegeven doordat de wetenschap hem intellectueel meer te bieden heeft? Meulenbroeks: 'Absoluut niet. Of je nu op een goede manier muziek maakt of wetenschap bedrijft, de bron waar je de gedrevenheid uit put is volgens mij identiek.' Toch heeft hij bepaald niet gebroken met de muziek. Met muzikant-natuurkundige Gijs Meussen treedt hij geregeld op. Vlak voor het auditorium afbrandde, verzorgde het duo nog een Open Podium-optreden van Studium Generale. En als zijn proefschrift straks in december bij de drukker ligt, soleert hij bijvoorbeeld met het Philips Orkest in het contrabas-concert van Koussevitzky in Peking. Zijn promotie op 23 januari ligt al vast. Een prettige bijkomstigheid is dat hij voor deze gelegenheid geen rokkostuum hoeft te huren. Hij trekt gewoon zijn werkplunje van het Concertgebouw Orkest aan. Per 1 februari gaat Meulenbroeks werken bij het Koninklijk Shell-Laboratorium in Amsterdam. Geen lange vakantie dus, zoals gebruikelijk. 'Zo zit ik niet in elkaar. Ik verheug me er gewoon op om te beginnen.' Shell biedt hem een mooie kans om te beginnen en bovendien spreekt Amsterdam als woonplaats hem ontzettend aan. Een open sollicitatie leverde hem deze baan op. Het feit dat hij zo'n ingrijpende keuze heeft kunnen maken tussen twee uiteenlopende carrières, heeft volgens hem een belangrijke rol gespeeld bij de twee dagen durende, uiterst zware selectie van Shell. 'Daar willen ze volgens mij het liefst breed georiënteerde mensen.' Meulenbroeks ziet zichzelf niet als buitengewoon getalenteerd. De twijfel blijft. Hoeveel pluimen heeft een mens dan nodig om overtuigd te zijn van zijn eigen kunnen? Meulenbroeks denkt dat zelfvertrouwen vanuit jezelf moet komen. 'Ik ben nog steeds in het stadium dat ik denk dat alles een grap is. Dat geldt zowel voor mijn prestaties op het muzikale als op het wetenschappelijke vlak.'

Een jaar als professioneel muzikant leverde een keerpunt op in het leven van Ralph Meulenbroeks. Foto: Bram Saeys

Student Werktuigbouw wint vliegreisje

'Ja, dat was echt geweldig', zei Hubert van Wingerden, tweede-

jaars student Werktuigbouwkunde, na afloop. Als winnaar van de enquête van Elshout Assurantien

in de introweek, had hij een vliegtochtje boven Eindhoven tegoed. Vorige week kregen hij en zijn zus Diana hun luchtdoop. Een beetje zenuwachtig waren ze wel bij het opstijgen. De kleine Cessna 172 voelt elk zuchtje wind en schommelde en trilde dus voortdurend. Maar pilote Hanita van Melis stelde iedereen op het gemak en toen ze na een paar minuten vliegen gewend waren aan de bewegingen van het toestel en de stilte, kwamen de 24-jarige Van Wingerden en zijn zus pas echt los: 'Kunnen we daar ook nog even

Winnaar Hubert van Wingerden laat zich insnoeren door pilote Hanita van Melis. Foto: Bram Saeys

naar toe?' en 'Daar bij het Natlab ga ik altijd hardlopen'. Uiteraard ging de vliegreis eerst naar de Bennekel, de wijk waar Van Wingerden woont, toen naar het centrum van Eindhoven met alle kenmerkende gebouwen als het Evoluon, het Heuvelcentrum, het PSV-stadion en de TUE. Vervolgens naar de Strabrechtse- en de Leender Hei en over Valkenswaard, Waalre naar Best. En toen terug, want zo'n half uurtje in de lucht vliegt om.

Het idee voor de enquête en de vliegprijs kwam van Gerard Sas. Hij is bemiddelaar voor Elshout Assurantien en in de avonduren de drummer/percussionist bij Bedrock City. Waarom deze enquête? Sas: 'Wij willen graag we-

ten wat studenten weten van verkeeringen, omdat wij ons op deze doelgroep gaan richten. Studenten hebben tegenwoordig al gauw een pc en een geluidsinstallatie. Een inbreker hoeft vaak maar één deur te forceren om er een paar mee te nemen. Vooral in de vakanties merken we die piek.' Of Sas ook voor Van Wingerden gaat bemiddelen is niet bekend, maar de actie en de vlucht vonden beiden zeer geslaagd.

door Gerard Verhoogt

Technologie Management gaat vijfjarige opleidingen aanbieden

Studenten zullen in de toekomst alleen nog maar vijfjarige opleidingen op de TUE aantreffen. De enige faculteit die nu nog twee vierjarige opleidingen heeft, Technologie Management, biedt aankomende studenten een vijfde jaar aan, bovenop de vierjarige opleiding.

door
Fred
Gaasendam

Sinds vorige week bestaat de faculteit Technologie Management officieel. Uiteraard is er nog lang geen sprake van een grote ongedeelde faculteit. Sterker nog: het is de vraag of die er ooit echt zal komen. Er zal bijvoorbeeld sprake blijven van twee opleidingen: die van TEMA en die van Technische Bedrijfskunde. Maar als er in de toekomst een visitatiecommissie onderzoek op bezoek komt, dan zal die mogelijk de gehele faculteit bekijken. In allerlei opzichten zullen de twee faculteiten van weleer naar elkaar toegroeien. Een begin is vorig weekeinde gemaakt: alle voltijdse hoogleraren zijn met elkaar in conclaaf geweest, om de missie en de doelen van de nieuwe faculteit te bespreken. Intern lijken er geen grote tegenstellingen te bestaan. De grote vijand staat veeleer buiten de deur en heet minister Ritzen. Hij immers veroordeelde de beide oude faculteiten tot vierjarige ingenieursstudies.

Studenten verliezen

Volgens prof.dr. Theo Bemelmans en prof.dr. Cees Midden, beiden

oud-decanen van de oude faculteiten, is het niet toekennen van het predikaat vijfjarige opleiding aan Technische Bedrijfskunde en TEMA een grote tegenslag. De gevolgen daarvan zijn niet uitgebleven. Bemelmans stelt dat de vierjarige ingenieursopleidingen op dit moment aantoonbaar studenten verliezen aan studierichtingen die een verwant vakgebied bestrijken, maar wel vijfjarig zijn. Hij geeft een voorbeeld: 'Twente heeft bij Informatica een opleiding die Bestuurlijke Informatiekunde heet. Bij Bedrijfskunde in Twente bestaat ook de opleiding Bestuurlijke Informatietechnologie. Die laatste studierichting is vierjarig gebleven. De programma's zijn echter zeer nauw verwant. De informatica-opleiding had altijd veel minder studenten dan de bedrijfskundeopleiding, maar de huidige inschrijvingscijfers laten een totaal omgekeerd beeld zien.' Bemelmans denkt dat Technische Bedrijfskunde bij de TUE vooral studenten heeft 'verloren' aan Werktuigbouwkunde. Op dit moment is er nog maar een handjevol ingenieursopleidingen in Nederland dat vierjarig is en nog niet als afstudeerspecialisatie binnen een bestaande studie is opgenomen. 'Als het hele land erkent dat volwaardige

ingenieursopleidingen vijf jaar moeten duren en wij zouden als faculteit beslissen dat wij vierjarig blijven, zeg je in feite met zoveel woorden dat je geen volwaardige ingenieursopleiding biedt', aldus Bemelmans. 'Daarom bieden wij de aankomende studenten voor de beide opleidingen van Technologie Management een vijfjarig curriculum aan.' 'Binnen de contouren van de nieuwe wet is dat goed mogelijk', valt Cees Midden hem bij.

KIVI-register

Omdat de minister nu eenmaal het oordeel geveld heeft dat Technische Bedrijfskunde en TEMA vierjarige opleidingen zijn, zoeken de faculteiten in Nederland die vierjarige ingenieursopleidingen verzorgen, naar mogelijkheden om hun opleidingen dezelfde waarde te geven als de vijfjarige opleidingen. 'Er wordt gewerkt aan een KIVI-register, waarin alle ingenieurs met een vijfjarige opleiding staan vermeld', aldus Midden. In dat register worden dan ook de vijfjarige ingenieurs van TEMA en Technische Bedrijfskunde opgenomen. Overigens staat de faculteit Technologie Management niet alleen met het aanbieden van langere opleidingen: alle soortgelijke faculteiten die vierjarige opleidingen verzorgen, zullen dat omzetten in een vijfjarige opleiding. Door deze herprogrammering van het curriculum hoopt de faculteit Technologie Management dat de opleidingen vooraf al zoveel krediet krijgen bij het bedrijfsleven, dat men erkent dat er

sprake is van volwaardige vijfjarige opleidingen. Het extra jaar omvat bij de TUE-opleiding het uitvoeren van een grote ontwerp-opdracht, aangevuld met vierhonderd uur cursorisch onderwijs. De grote ontwerp-opdracht zal eveneens als de huidige afstudeerprojecten, intensief worden begeleid door de faculteit. Omdat in het vierjarige programma het afstudeerproject aanzienlijk

wordt ingekort, ontstaat ruimte voor een sterkere technische signatuur door het opnemen van extra technisch wiskundig onderwijs in het vierjarige deel. Deze operatie is noodzakelijk om te komen tot de externe erkenning dat beide opleidingen binnen de faculteit Technologie Management staan voor een 'ingenieur plus'-opleiding.

Publieksdag druk bezocht

Als alle kinderen die op de Publieksdag 'Speelgoed met techniek' zijn gekomen, later ook gaan studeren aan de TUE, dan is de TUE voorgoed uit de zorgen. Volgens een schatting zouden er afgelopen zondag meer dan 6000 mensen zijn geweest. Er werd heel wat afgetimmerd, geëxperimenteerd en 'gecomputerd' door jong Eindhoven en omgeving. Chemici in de dop lieten trots een zakje met 'slime' aan hun ouders zien, op het timmerveld verrees een indrukwekkende glijbaan en andere voorwerpen, waarvan de vormgeving niet in een oogopslag duidelijk maakte waartoe een en ander diende. Voor het gebouw van de PTH vergaapte menigeen zich aan de daar opgestelde stoomlocomotieven en voor de echte liefhebbers kon er geschaakt worden met reuzenstukken. De dag deed kortom zijn naam eer aan: speelgoed met techniek.

OPTUE vergadert

Heden, 12 oktober, vergadert het OPTUE. Op de agenda staat onder meer de ondertekening van het Akkoord Arbeidsvoorwaarden 1995, de gedragslijn ontslagbedreigden, de planning nadere uitwerking arbeidsvoorwaarden en de planning nader te regelen onderwerpen op grond van de RWO. Ook komen de in voorbereiding zijnde organisatieveranderingen aan bod.

Foto: Marjolein
Jansen/Dekate Mousa

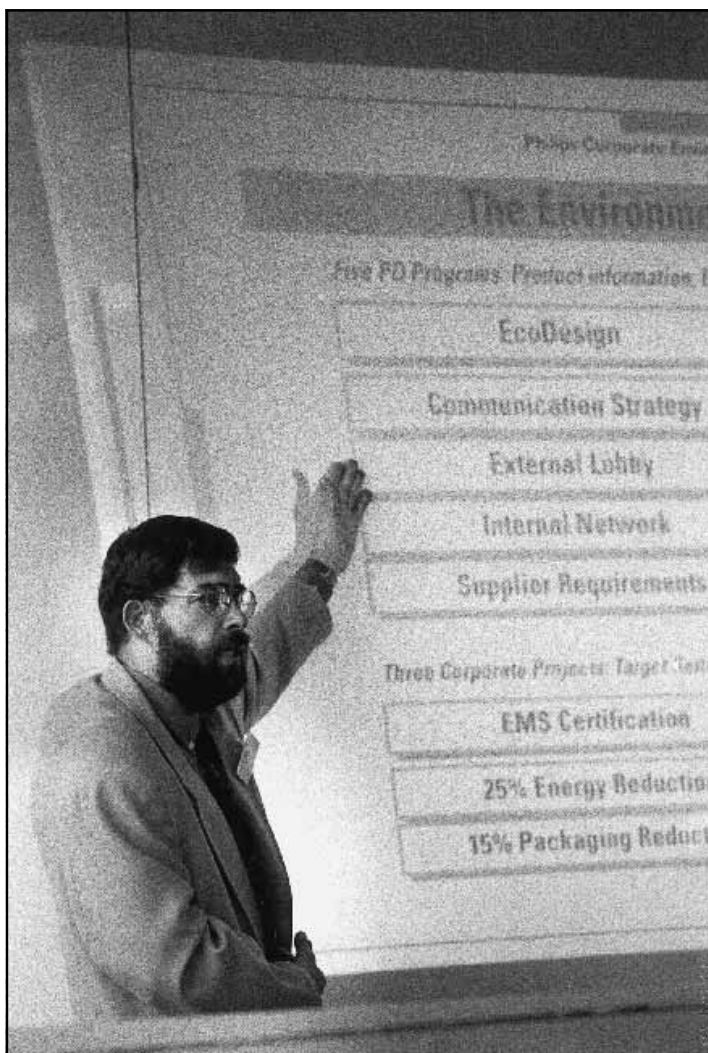
Duurzame ontwikkeling in het middelpunt van SOBU-seminar

Duurzame ontwikkeling zal in de toekomst één van de belangrijkste pijlers worden bij de verdere ontwikkeling van onze maatschappij. De TUE en de KUB verrichten onderzoek op dit gebied, veelal vanuit een monodisciplinaire aanpak. Duurzame ontwikkeling leent zich echter bij uitstek voor een multidisciplinaire benadering. Om te stimuleren dat beide universiteiten hun kennis bundelen, organiseerde het SamenwerkingsOrgaan Brabantse Universiteiten (SOBU) afgelopen vrijdag een seminar over duurzame ontwikkeling. Hiervoor waren TUE- en KUB-wetenschappers uitgenodigd, alsmede vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en de overheid. Het was de bedoeling om één of meer onderzoeksvoorstellen te formuleren, waarbij beide universiteiten betrokken zijn.

Het doel van duurzame ontwikkeling is het behouden van ruimte voor het vervullen van de maatschappelijke behoeften van toekomstige generaties. Om in deze behoeften te voorzien worden producten vervaardigd uit ruwe grondstoffen met behulp van energie. Dit behoeftevoorzieningsproces oefent druk uit op de zogenaamde milieugebruiksruimte. Dit is de biosfeer, die de mondiale maatschappij een eindig draagvlak biedt in de vorm van voorraden van natuurlijke hulpbronnen en het vermogen om verontreiniging en aantastingen te incasseren. Omdat de eindigheid van de milieugebruiksruimte randvoorwaarden stelt aan de toekomstige behoeftevoorziening, is het zaak om de druk op die gebruiksruimte op een houdbaar niveau te brengen.

Integrale ketenbenadering

Een instrument om dit te bereiken is een integrale ketenbenadering voor producten. Dat wil zeggen dat met alle milieuaspecten van een produkt in elke fase van de produktlevenscyclus rekening moet worden gehouden. In het verleden was milieuonderzoek vooral gericht op het laatste stuk van de keten: het terugdringen van afvalstromen en emissies. Er werd geen rekening gehouden met het verbruik van grondstoffen en hun eindigheid. Bovendien kunnen producten ook tijdens hun gebruiksfase een aanzienlijke milieubelasting veroorzaken. Bij het ontwikkelen van een beleid ter bevordering van integraal ketenbeheer stuit men op allerlei problemen. Niet alleen technische problemen, maar ook problemen van economische, psychologische, bestuurskundige en juridische aard. Zo kan men zich afvragen hoe je de milieuvriendelijkheid van een produkt bepaalt en hoe je die kunt verbeteren. En hoe het gedrag van consumenten kan worden veranderd. Deze en andere vragen kunnen vanuit verschillende disciplines worden gesteld, maar hangen allemaal met elkaar samen. Daarom waren er tijdens het seminar een vijftal workshops georganiseerd, waarin een probleemstelling werd behandeld en waarbij de deelnemers vanuit hun

eigen achtergrond daarover discussieerden.

Samenwerkingsprojecten

Het seminar werd geopend door rector Jack van Lint. In zijn rede sprak hij over hetgeen er op de TUE reeds aan duurzame ontwikkeling wordt gedaan. Van de oprichting van de commissie Techniek voor Duurzame Ontwikkeling tot het plaatsen van een Instituut voor Scheidingstechnologie op het TUE-terrein. Van Lint wees erop dat de algemene belangstelling voor dit soort projecten groot is, en vooral voor projecten met een multidisciplinaire aanpak. Ook stipte hij de reeds bestaande en geplande samenwerkingsprojecten tussen de KUB en de TUE aan. Zo zal de KUB volgend jaar deelnemen aan de cursus 'Duurzame Ontwikkeling', die het afgelopen jaar op de TUE voor het eerst werd georganiseerd door Studium Generale. Hierna was het woord aan dr. H. Meinders, senior staff officer bij

het Philips Corporate Environmental and Energy Office. Als stimulans voor de komende workshops zette hij in het kort het milieubeleid van Philips uiteen. Dat komt op het volgende neer: er wordt bij Philips onder meer gewerkt aan vermindering van de gebruikte hoeveelheid materiaal (bijvoorbeeld de diameterreductie van TL-buizen). Ook wordt gezocht naar manieren om het energieverbruik van de apparatuur te verminderen, hetgeen tevens een sterke stimulans is voor materiaalbesparing. Tenslotte werkt men aan de terugdringing van de toxische fractie van de producten (bijvoorbeeld het terugbrengen van het kwikgehalte van TL-buizen). Meinders benadrukte nog eens het

belang van interdisciplinaire samenwerking: 'Bij een produktverbetering kun je wel een technisch bewijs leveren, maar de maatschappij moet dat bewijs ook accepteren.' De boodschap die hij voor het bedrijfsleven had, luidde: kijk wat er in de maatschappij leeft en probeer binnen het bedrijf de nodige krachten te mobiliseren om dat voor elkaar te krijgen.

Brug slaan

Dagvoorzitter prof.dr. W. Hafkamp, hoogleraar milieukunde aan de Erasmusuniversiteit, legde uit wat de bedoeling was van de workshops. Het doel was om één of meer onderzoeksvoorstellen te formuleren, die door aio's zouden kunnen worden uitgevoerd en waarbij van beide universiteiten minimaal één discipline aan bod moest komen. Het was dus zaak een brug te slaan tussen bèta en gamma. Er werden vijf workshops gehouden; over duurzaam consumeren, duurzame landbouw, duurzaam bouwen, duurzaam produceren en duurzame produktverbeteringen. Aan het eind van de dag moest iedere groep zijn voorstellen presenteren. Het SOBU stelt geld beschikbaar om vier aio-plaatsen te financieren. Een commissie zal daarom de beste projectvoorstellen selecteren. Maar wellicht zou ook één van de aanwezige bedrijven geïnteresseerd kunnen zijn om een project te financieren.

Teleshopping

De deelnemers aan de workshop 'Duurzaam Consumeren' kozen voor het onderwerp 'Teleshopping'. Zij zouden graag onderzocht willen zien op welke wijze teleshopping kan bijdragen aan een duurzame consumptie en op welke wijze teleshopping zou moeten worden ingericht vanuit een duurzaam consumptieperspectief. In de voorgestelde opbouw van dit interactieve onderzoek komen duidelijk de verschillende disciplines naar voren: analyseer de technologische eigenschappen van teleshopping en bekijk de opties. Onderzoek hoe de consumenten met deze techniek omgaan. Bekijk dan in welke mate en hoe dient te worden bijgestuurd via bijvoorbeeld technologische aanpassingen, informatievoorziening of overheidsbeleid. Bij de workshop 'Duurzame Landbouw' keek men naar het mestoverschot en kwam men tot een projectvoorstel. Het doel van het voorgestelde onderzoek is het ontstaan van een beter inzicht in beleidsinstrumenten, teneinde te komen tot een adequate ondersteuning van het te voeren milieubeleid. Daarvoor kan het beste eerst worden gekeken naar de effecten van milieumaatregelen die in het verleden zijn genomen. Zo kan dan worden gekomen tot inzicht op mogelijkheden in de toekomst. Het uitgangspunt voor het onderzoek zijn de landbouwnormen, zoals die in Europa gel-

den. Dan kunnen de mogelijke juridische, economische en technische instrumenten geformuleerd worden, alsmede hun onderlinge samenhang.

Recycling

De ervaring van veel van de aanwezigen bij de workshop 'Duurzaam Bouwen' was dat die bouwwijze vaak niet tot het gewenste resultaat leidt. Er zijn inmiddels veel technieken ontwikkeld en projecten uitgevoerd op dat gebied, maar wat zijn nou de knelpunten daarbij? Er werd daarom gekozen voor een inventariserende benadering van het onderzoeksproject. Onderzoek eens welke doelstellingen er waren bij reeds uitgevoerde bouwprojecten (zoals bijvoorbeeld 'Ecolonia' bij Alphen aan de Rijn) en in hoeverre die zijn gehaald. En dan uiteraard niet alleen de technische aspecten, maar ook de economische en psychologische. Zo zijn er bijvoorbeeld verhalen van mensen die bij het betrekken van hun woning de eco-keuken er direct uitgooiden, omdat die 'te lelijk' was.

In de workshop 'Duurzaam Produceren' werden de problemen die zich voordoen bij het sluiten van kringlopen geïllustreerd aan de hand van de kunststofkringloop. Het knelpunt in de kunststofkringloop is de recycling.

Kunststoffen zijn slechts goed recyclebaar, indien ze in zuivere vorm beschikbaar zijn. Mensels vereisen eerst een zeer dure scheiding, die economisch en vaak ook technisch niet haalbaar is. Het voorstel voor een onderzoek dat hier dan ook werd gedaan, was het nagaan hoe het sluiten van kringlopen de produktsamenstelling en dus de produktie beïnvloedt, en de economische en milieuhygiënische aspecten daarbij. Ook moet worden bekeken welke rol de wetgever kan en/of moet spelen bij het sluiten van kringlopen.

Als aio-onderzoek bij de workshop 'Duurzame Produktverbeteringen' werd voorgesteld om een case-studie uit te voeren naar (zogenaamde) duurzame producten met in achtnaam van de technische, sociale, economische en juridische aspecten die daarbij komen kijken. Het doel van duurzame produktverbeteringen is te komen tot duurzame producten. Maar soms kunnen 'verbeteringen' aan een produkt zo vergaand worden doorgevoerd, dat er een verslechtering optreedt. Er blijkt een optimum te bestaan voor de mate waarin verbeteringen kunnen worden doorgevoerd. Het onderzoek moet erop gericht zijn een methode te vinden, die bij het ontwikkelen van duurzame producten tijdig de inbreng van de genoemde aspecten zeker stelt.

De vijf onderzoeksvoorstellen die deze dag opleverde, worden nu apart uitgewerkt en een selectiecommissie van het SOBU zal vervolgens bepalen welke vier ervan in aanmerking komen om daadwerkelijk te worden uitgevoerd.

door
Huibert
Spoorenberg

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten donderdagmiddag voor 15.00, uur op floppy disk, via bureau onderwijs, bij Cursor inleveren. De berichten worden maar één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens alleen met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Roosterwijzigingen

Ivm de VWO-voorlichtingsdagen op maandag 16 en dinsdag 17 oktober zijn de volgende vakken verplaatst:

Pav. P1	ma 1e+2e+3e+4e uur	1A200 Theeuwes	naar DBH309
	di 1e+2e+3e uur	2Y830 Rijkema	naar DBH309
	di 4e uur	1S120 Gubbels	naar DBH309
Pav. P4	ma 3e+4e uur	0N310 Szirmai	naar WS-120
	di 1e+2e uur	0K910 Sarlemijn	naar Pav.117
E-hoog	di 1e+2e uur	4C440/4C710 Rooda	naar DBH310
	di 3e+4e uur	4A460/4A480 deKraker	naar DBH310
	di 5e+6e+7e+8e uur	Damen	naar DBH433
	di 4e uur	6Y020 vLoo DBH310	naar DBH315
T-laag	ma 1e+2e uur	1A150 Vosselman	naar DBH110
	di 2e uur	6K100 Vrolijk	naar DBH432
Rck1	ma 3e uur	5A022 Verkroost	naar HG 259
	di 1e+2e uur	3B100 deHoog	naar DBH110
Rck2	ma 1e+2e uur	5K150/5K110 Damen van 16/10	naar 23/10
	di 1e+2e+3e uur	1C120 deKok	naar Pav.P2
W-hoog	di 3e+4e uur	4A750 vSteenhoven	naar Pav.110
W-hoog	ma 7e+8e uur	3.08A, 2Y021 Overdijk	naar Pav.U46

Wijzigingen tentamenrooster herfst

* Eerstejaars-rooster:

Wsk	2F020 Verzamelingen	18-12 vm	wordt 11-12 vm
Bdk	2Y164/084 Calculus 1	10-10 vm	wordt van 9-11 uur
B 7S100	Materiaalkunde 2	16-12 vm	toevoegen
TM	7S010 Bouwtechniek 1	11-12 vm	wordt 11-12 nm
E/IT	5C080 Netwerken 3	12-12 nm	wordt 18-11 vm

* Ouderejaars-rooster:

TM/VO	2L180 Programmeren	22-11 nm	wordt 13-11 vm
TM/PP2	7S010 Bouwtechniek 1	11-12 vm	wordt 11-12 nm
T/P	6A071 Basischemie 2	29-11 vm	toevoegen
B/PP1	7T210 Bouwtechniek 4	13-11 vm	toevoegen
B/PP1	0Z130 T.I.M.	22-11 nm	toevoegen
B/PP1	7P820 Konstr.Ontw.5	23-11 nm	toevoegen
B/PP1	0P030 Perceptie	20-11 nm	wordt PP2
N/PP1	3B050 Geschied.vd Nat.	22-11 vm	toevoegen
N/PP2	3B170 Kernfysica	17-11 vm	toevoegen
N/PP2	3C140 Fys.Transp.vers.2	24-11 vm	toevoegen
WMT/PP1	4A730 Functionele Anatomie	17-11 nm	wordt 24-11 vm
WMT/PP1	6Z240 Inleiding Chemie	01-12 vm	vervalt
ALLE	3Y260 Techn.,Vrede,Veiligh.	27-11 nm	toevoegen
E/IT/VO	2Y450 Inl.Signaltheorie	20-11 vm	toevoegen
E/IT/VO	5J080 El.Mechanica &Verm.El.	23-11 nm	toevoegen
E/IT/VO	2Z220 Vrtgez.Progr.vr Wsk	27-11 vm	vervalt
ETW/E/PP	5J120/5J130 Elek.Energiet.1	24-11 nm	toevoegen
ETW/E/PP	5K100 Elek.Energietechniek 2	24-11 nm	vervalt
ETW/E/PP	5N250 IC Elektronica	27-11 vm	vervalt
ITW/IT/PP	5N250 IC Elektronica	27-11 vm	vervalt
ITW/IT/PP	2Z220 Vrtgez.Progr.vr Wsk	27-11 vm	vervalt
INF/PP2	2L900 Verificat.vn Parall.Syst.	29-11 vm	vervalt

Rekencentrum cursussen november 1995

De volgende cursussen zijn nog niet volgeboekt:

Cursusnr.	Naam	Data
412	SPSS	29 nov., 6, 13, 20 dec.
442	WP 6.0 voor DOS (vervolg)	1-3 nov. (ochtenden)
446	Van WP 5.1 (DOS) naar WP 6.0 (Windows)	29, 30 nov. (ochtenden)
450	Paradox voor Windows	13-17 nov. (ochtenden)
512	C	29 nov., 6, 13, 20 dec.

Inschrijven kan door middel van een volledig ingevuld en ondertekend inschrijfformulier (in tweevoud), in te leveren bij het Cursusbureau (portiersloge Rekencentrum). Meer informatie staat in het cursusboekje dat net als de inschrijfformulieren gratis bij het Cursusbureau is af te halen.

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Bedrijfskundewinkel

Dit kleinschalig adviesbureau, geeft mensen bedrijfskundig advies die niet de middelen hebben dat elders te laten uitvoeren. Studenten geven deze adviezen. De opdrachten zijn goed naast je studie uit te voeren en bieden veel praktijkervaring. Momenteel staan er enkele interessante opdrachten open, waarvan enkele zelfs een beloning van honderd gulden extra opleveren (dus fl. 400,-!).

Bovendien kunnen voor de opdrachten studiepunten worden verkregen.

Geïnteresseerd? Kijk dan op de borden of bezoek de Bedrijfskundewinkel, kamer U1.

Organisatie van de Besluitvorming (1Z121)

Zoals bekend, wordt Organisatie van de Besluitvorming dit najaar niet gegeven. Voor studenten die het tentamen willen doen op 21 november, is er een responsiecollege op vrijdag 27 oktober van 13.30-14.30 uur in zaal paviljoen J17. Opgave voor dit responsiecollege bij secretariaat vakgroep OK, paviljoen U35, alwaar een inschrijffijst hangt. Opgave is noodzakelijk om voldoende overdrucken te kunnen uitreiken.

Cursus studievoordigheden

De cursus is bedoeld om studenten sneller vertrouwd te maken met efficiënte manieren van studeren: planning en tijdbesteding, colleges volgen, het bestuderen van grote hoeveelheden leerstof, zinvol instructie volgen en tentamens voorbereiden. De cursus wordt gegeven door ouderejaars, onder begeleiding van het Bureau Studentenpsychologen. Een eerste informatieve bijeenkomst vindt plaats op maandag 23 oktober om 12.45 uur in collegezaal P2. De cursus start op woensdag. Inlichtingen kun je krijgen bij je eigen studiementor, of bij P. Drunen, tst. 2875, of A. Mestrom, tst. 2567.

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Extra tentamen Geschiedenis van de Natuurkunde

Op woensdag 22 november is om 9.00 uur een extra schriftelijk tentamen Geschiedenis van de Natuurkunde. De dictaten zijn vanaf 15 oktober verkrijgbaar bij mw. P. Siemons, Dommelgebouw, Z-vleugel, kamer 1, tst. 4753. Inlichtingen: dr. W. de Muynck, NA a02.54, tst. 4351.

Quantummechanica en Atoomfysica (3B120)

Maandag 16 oktober is een extra instructie door dr. B. van der Sijde, om 13.30 uur, in N-laag NA 1.56 (vergaderzaal t.o. kantine). Iedereen, die in augustus en september het examen niet heeft gehaald of het examen nog moet afleggen in oktober of november, wordt dringend verzocht deze instructie te volgen.

Seminar Session 51

On fluid dynamics, transport phenomena and condensed matter physics.

- J. van de Konijnenberg, TUE ('Spin-up in non-axisymmetric containers') Thursday, 19 October, W&S -1.20, 16.00 hrs.

Cursus studievoordigheden

Hoe zijn de eerste tentamens gegaan? Is je studeren effectief en efficiënt geweest? Wil je hierover feedback, dan is het een idee om aan een cursus studievoordigheden deel te nemen. In die cursus, die door ouderejaars natuurkunde wordt gegeven, staan effectieve en efficiënte manieren van studeren centraal. Op woensdag 18 oktober om 11.00 uur (HG 1.16) lichten de begeleiders de inhoud van de cursus toe. Voor meer informatie bel Sonja Feiner, tst. 4811, of Anget Mestrom, tst. 2567.

WERKTUIGBOUWKUNDE

Practicum Elektronica voor W (5K063)

Studenten die in het wintersemester 1995/1996 dit practicum moeten doen, kunnen zich vanaf 23 oktober t/m 3 november inschrijven bij EH 9.26. Het practicum is op maandag, gedurende vijf opeenvolgende middagen van 13.30 tot 17.00 uur. Het dictaatnummer is 5675 (Practicum Elektronica voor W, uitgave '95/'96) en moet vooraf bestudeerd worden.

Inleiding Chemie (6Z240)

Voor studenten in de richting WMT werd dit vak verzorgd in trimester 2.1. Dit is nu vervangen door het vak Chemie voor WMT (6Z260) in trimester 2.3, met identieke inhoud. In de Studiegids 95/96 staat 6Z260 vermeld op p. 345, en 6Z240 op p. 515. Dit laatste is dus niet correct, en moet 6Z260 zijn. De tentamens die verroosterd staan voor 6Z240 op 01.12.1995 en 08.03.1996 vervallen, en studenten die het vak 6Z240 gevolgd hebben, kunnen direct aan de tentamens voor 6Z260 op 14.06.1996 of 18.08.1996 deelnemen. Inlichtingen: M. van Genderen, SH 9.08, tst. 3139 of 2655.

Aanmelden voor probleemgestuurd onderwijs

Het aanmeldingsformulier voor deelneming aan PGO in het wintersemester voor eerste- en tweedejaars W-studenten en tweedejaars WMT-studenten is vanaf heden verkrijgbaar bij W-hoog 2.119 (tafel op de gang). Samen met het aanmeldingsformulier dient een TUE-enveloppe te worden ingeleverd, voorzien van de naam en adres van de inzender, waaraan het PGO-rooster in de tweede helft van november moet worden verzonden. De aanmeldingstermijn sluit 3 november.

Afstudeervoordracht

- R.A.A.M. Bastiaansen ('Alternatieve methoden voor het meten van akoestische eigenschappen van materialen') maandag 16 oktober, 13.30 uur, W-hoog 0.05. Afstudeerdocent: prof.dr.ir. J. Verheij

PGO casus 3: onderdeel constructiewedstrijd

Deze is woensdag 18 oktober, aanvang 13.30 uur, Dommelreinen t.o. sportcentrum.

Commissieleden voor Ingenieur en Maatschappij

Werkgroep WenS zoekt nog enkele studenten W of TEMA-W die interesse hebben in de commissie Ingenieur en Maatschappij (I&M). De commissie moet activiteiten ont-plooiën die de student confronteren met de maatschappelijke kanten van het ingenieursberoep door het organiseren van bijvoorbeeld lezingen, discussiecyclussen en excursies. Meer informatie: WenS-kamer, W-hoog 1.127.

Cursus studievoordigheden

De eerste deeltentamens zijn achter de rug! Reden om eens stil te staan bij je manier van studeren. Is die effectief? Efficiënt? Binnenkort start er weer een cursus studievoordigheden, waarin efficiënte manieren van studeren centraal staan. Ouderejaarsstudenten geven deze cursus. Het Bureau Studentenpsychologen begeleidt het geheel. Op woensdag 18 oktober om 10.30 uur (DBH 105) zullen de begeleiders de inhoud van de cursus toelichten. Een week later begint de feitelijke cursus. Voor meer informatie bel Ger Gartz, tst. 2772, of Anget Mestrom, tst. 2567.

Hoe spelen we elkaar de hel in?

Regisseur Dirk Tanghe heeft een naam op te houden en dat doet hij, zelfs met de klassieker 'Who is afraid of Virginia Woolf'. Want hoeveel eer valt er met dit toneelstuk nog te behalen, na de film waarin Taylor en Burton schitterend hun eigen conflicten op het celluloid lijken uit te vechten? Veel zo blijkt, want Tanghe maakt geen reprise, maar reanimeert het stuk met Theater Malpertuis. Hij was terecht winnaar van de Theaterprijs 1995. Op 13 oktober in de Stadsschouwburg.

door
Gerard
Verhoogt

De handeling is bekend: het oudere echtpaar George en Martha nodigen Nick, de collega van George op de universiteit, en zijn vrouw Honey nog 'even' uit voor een borreltje. Het loopt uit op een orgie van drank, verbaal geweld en de afbraak van de illu-

sies van George en Martha. Ze drijven elkaar op de spits, de verloederde Martha met haar seksualiteit, George met zijn taal en ratio. Nick en Honey zijn niets meer dan speelballetjes in hun handen. Martha gaat als eerste te ver. Ze verleidt Nick, die zich voor de ogen van George langzaam uitkleedt en hem zo confronteert met al zijn mislukkingen. George breekt vervolgens hun laatste geheim tot de grond toe af, betreffende hun 'zoon'. Naast het updaten van het stuk,

verbaasde Tanghe de toeschouwers en theatercritici met zijn regie en het spel van de acteurs, vooral met Peter de Graef als George en Marie Louise Steins als Martha. Die spelen elkaar de hemel, ofwel de hel in.

Cultur

Dali, Oscar Wilde en Elvis op toneel

Theater en (beeldende) kunst en kan dat? Het blijkt, want bij Plaza Futura komen deze maand drie stukken met achtereenvolgens Salvador Dali, Oscar Wilde en Elvis Presley in de hoofdrol. In 'Gala en Dali' reconstrueren alleskunner Henri van Zanten en bewegingskunstenaar Lisa Marcus de gespannen verhouding tussen Dali en zijn vrouw Gala. Maakte hij door haar werk dat er anders niet geweest zou zijn, of buitte zij Dali uit? In 'Wilde' van het Speeltheater Gent komen vijf jongeren voor

die Oscar Wilde wilden behagen en zijn verveling verdrijven. Ze zijn de eersten die de teksten van de grote schrijver horen, wat tot grote onderlinge wedijver leidt. Ze worden wild van 'Wilde'. Growing up in Public speelt 'Garon Presley: taking care of business in a flash'. Het doodgeboren broertje van Elvis wacht bij zijn graf tot zijn beroemde grote broer bij hem komt. In de tussentijd heeft hij tijd genoeg om hem te observeren, te imiteren en te overtreffen. Op respectievelijk 13, 14 en 28 oktober in Plaza Futura.

Travestie Estafette bij Het Klein

De populariteit van de travestie mag in Eindhoven nog niet massaal doorgedrongen zijn, theater Het Klein verraste het publiek vorige seizoen al met een travestie-avond. Het Klein zet dit initiatief door met een leading-ladies-travestie-estafette op 13 en 14 oktober. Acte de présence geven Ginger & Dionne met hun nieuwe programma. De jury van het Leids Cabaret Festival zei over hun onder meer: 'Een travestie-act van niveau, mooie liedjes en een voortreffelijke Sesamstraat-persiflage.' Verder komt de brutale, geestige en charmante Dolly Bellefleur, met hoogtepunten uit haar show 'Dollands Glorie'. Op vrijdag assisteert Coco Coquette de ladies en Tily Trekhaak op zaterdag.

Ginger & Dionne en Dolly Bellefleur samen in één programma in theater Het Klein. Foto: extern

Excursie naar Toneelgroep De Appel

Studium Generale organiseert ook dit jaar weer een theatertrip, nu naar Scheveningen (op 2 november). Daar speelt Toneelgroep De Appel het stuk 'De Erfenis' van Bernard Marie-Koltès. Daarin worstelt de jonge Pahiquial met de erfenis van zijn overleden vader:

een ontwortelde bevolking en een beschaving die op het punt staat te verdwijnen. De mensen hebben voornamelijk één kenmerk: een doodsverlangen. Maar Pahiquial wil overleven, al heeft hij geen enkele verwachting van de toekomst. De Appel heeft een eigen theater in een voormalige tramremise in Scheveningen. Eric Vos is de artistiek leider en de regis-

seur van 'De Erfenis'. Dramaturg Watze Tiesema geeft een inleiding op de voorstelling, die slechts fl. 15,- kost. Het vertrek is om 17.15 uur en inschrijven kan bij SG, W-Hoog, kamer 2.103.

AGENDA

AOR

Vrijdag 13 oktober

Bright Blue Gorilla speelt in de benedenbar, 22.30 uur.

Zondag 15 oktober

Het melodramatische 'Legends of the Fall' draait in de bovenbar, 21.00 uur.

Maandag 16 oktober

'What's eating Gilbert Grape' draait in de benedenbar; 21.00 uur.

Woensdag 18 oktober

Ajax - Grasshoppers, te zien in de bovenbar.

Studium Generale

Donderdag 12 oktober

Beiaardier Hylke Banning speelt op de reizende beiaard. Bij de ingang van het Hoofdgebouw (vijverkant), vanaf 12.45 uur.

Maandag 16 oktober

Zie pagina 2 voor SG-Aktueel

Dinsdag 17 oktober

Maud Aarts leest een verhaal

voor van Bertus Aafjes: 'Ook een aap valt wel eens uit een boom', of 'De zaak van de dief van Toronom' over de Japanse rechter Ooka. Hij is te horen vanaf 12.45 uur in de Heronhal van het Hoofdgebouw.

Woensdag 18 oktober

Het Kypros-ensemble speelt hoogtepunten uit West Side Story en Peter Pan en speciaal voor deze samenstelling bewerkte stukken van Leonard Bernstein.

Teksten en dia's plaatsen de composities in een duidelijk perspectief. Vanaf 12.00 uur in de Heronhal van het Hoofdgebouw.

Donderdag 19 oktober

Goose Pimple en Next Monday beloven Open Podium Popmuziek tot een daverend succes te maken. Johanus Itch moet helaas verstek laten gaan wegens een te zwanger bandlid, hun vervanger is nog niet bekend. Vanaf 20.00 uur in de Heronhal van het Hoofdgebouw.

Programmamaakster Ineke Hilhorst produceerde voor Veronica een zesdelige documentaire over de geschiedenis van de seksualiteit. In SG-Café praat zij over de totstandkoming ervan en haar beweegredenen. Vanaf 12.45 uur in de Heronhal van het Hoofdgebouw.

Uit in de stad Tentoonstellingen

Van 15 okt. t/m 15 nov.

Kreatch en Inventech in de hal van het HG.

Van 16 okt. tot 20 nov.

Clemens Maassen exposeert in de bibliotheek van Bouwkunde, vloer 4, HG.

Donderdag 12 oktober

Denise Jannah speelt met band in het Muziekcentrum.

Johannes Kemkens speelt bij Plaza Futura 'Titaantjes'.

Concert van de Young Gods in De Effenaar.

100 jaar film/Centrum vd Kunsten: Kurosawa retrospectief; 'Roodbaard' ('65).

Vrijdag 13 oktober

Theater Malpertuis speelt klassieker 'Who's afraid of Virginia Woolf?'; de Stadsschouwburg.

Concert van Boss Hog en Face Hugger; De Effenaar.

Lisa Marcus en Henri van Zanten spelen bij Plaza 'Gala en Dali'. Vandaag en morgen in 100 jaar film/Best of the B's: 'The Big Combo' met Lee van Cleef.

Travestie Estafette, met Dolly Bellefleur en Ginger & Dionne bij Het Klein. Ook morgen.

100 jaar film/CvdK: Kurosawa retrospectief; 'Yojimbo' ('61).

Café Chantant (Wiegant Huis) presenteert verrassend programma: 'Vrijdag de Dertiende'.

Zaterdag 14 oktober

Boudewijn Büch brengt 'Büch denkt hardop'; Stadsschouwburg.

Speeltheater Gent speelt 'Wilde' bij Plaza.

100 jaar film/CvdK: Kurosawa retrospectief; 'Derzu Uzula' ('75).

Zondag 15 oktober

De Everly Brothers conciteren in het Muziekcentrum.

Funk van Nieuwzeelandse bodem: Supergroove in De Effenaar.

Doorweekt van de Guinness: Irish Session bij Kaffee de Groot.

Bigband The Mooche geeft bij café Berlage een overzicht van 75 jaar muziekgeschiedenis.

Robert Berger speelt 's middags in Café de Baron.

Maandag 16 oktober

In jazzcafé Wilhelmina speelt de 15-koppige big band Capel Unico.

100 jaar film/Plaza: Les films du Paradis: 'The Malteze Falcon', met Humvrey Bogard.

Dinsdag 17 oktober

Bij de Plaza Theater van ONS: 'Aap 4'.

Concert van Misty in Roots (African/reggae) bij De Effenaar.

In de Vooruitgang speelt de tienkoppige soulband Yobro. Thema-avond over popmuziek in de bibliotheek (Piazza).

Woensdag 18 oktober

Nieuwe theatermakers bij Plaza: Theatergroep Maten speelt 'Carlos'.

De Effenaar vertoont twee films uit Hong Kong met ster Andy Lau in de hoofdrol: 'Moon Warriors' en 'A moment of romance'.

Zondag 15 oktober is er om 11.00 uur een oecumenische viering in de Studentenkerk, Kanaalstraat 6. Voorganger: Ada Rebel.

ESKafé-agenda:

- 's Maandags gesprekken over geloven, van 19.00-20.00 uur. Contactpersoon: Wim de Leeuw.
- Maandag 16 en 30 oktober van 20.00-21.30 uur: 'Voor het eerst studeren - Ontmoeting en uitwisseling met eerstejaarsstudenten'. Contactpersoon: Ada Rebel.
- Dinsdag 17 oktober om 20.00 uur: Een serie ontmoetingen met grensgangers. Een gesprek met: Ruud Groen, journalist van het ED. Contactpersoon: André van Kempen. Ook om 20.00 uur: Cursus non-verbale communicatie (met o.m. Goodfield-therapie). Aanmelden bij Wim de Leeuw.
- Woensdag 18 oktober om 18.00 uur: samen eten. Info en opgave bij het ESK secretariaat. Iedere woensdag is de bar open vanaf 22.00 uur.
- Donderdag wekelijks van 17.00-18.30 uur: cultureel happy hour.
- Maandag 30 oktober: Literair lezen. Boek: Vriendschap van Connie Palmen. Oliv Ada Rebel.

Secretariaat ESK: HG 1.12, tst.: 2627.
Open: ma, di, do om 9.30 tot 13.30 uur.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Wijzigingen tentamenrooster 95/96 ouderejaars

* Herfstsemester:

VKO-E/IT		Ma vm	20/11	toevoegen: 2Y450
		Do nm	23/11	toevoegen: 5J080
ETW/E-PP	3+4	Vr nm	24/11	toevoegen: 5J120 /5J130
				vervallen: 5K100
ETW/E-PP	3+4	Ma vm	27/11	vervallen: 5N250

* Wintersemester:

VKO-E/IT		Wo nm	28/2	vervallen: 5F120
ITW/IT-PP	3+4	Wo nm	28/2	vervangen: 5L180 door 5F060
VKO-E/IT		Za vm	2/3	toevoegen: 5H200
ETW/E-PP	3+4	Za vm	2/3	toevoegen: 5H200
ETW/E-PP	3+4	Di nm	5/3	toevoegen: 5H050
VKO-E/IT		Wo vm	6/3	toevoegen: 5J020
ETW/E-PP	3+4	Wo vm	6/3	toevoegen: 5J120 /5J130
				vervallen: 5K100

VKO-E/IT:

Do vm 7/3 toevoegen: 5F120

* Lentetrimester:

ETW/E-PP	3+4	Di vm	4/6	vervallen: 5N350
ETW/E-PP	2	Di nm	4/6	vervallen: 5J080
VKO-E/IT		Di nm	4/6	vervallen: 5J080
VKO-E/IT		Do nm	6/6	toevoegen: 5H200
ETW/E-PP	3+4	Do nm	6/6	toevoegen: 5N350
ITW/IT-PP	3+4	Vr nm	7/6	vervangen: 5F180 door 5F060 ETW/E-PP
ITW/IT-PP	2	Di vm	4/6	vervallen: 5H190 /5H230
ETW/E-PP	3+4	Do nm	13/6	vervallen: 5P050
ETW/E-PP	2	Wo vm	19/6	toevoegen: 5J120 /5J130
ETW/E-PP	3+4	Wo vm	19/6	vervallen: 5K100
ITW/IT-PP	3+4	Wo vm	19/6	vervallen: 5J020
ETW/E-PP	2	Vr nm	21/6	vervallen: 5J120 /5J130
VKO-E/IT		Wo vm	5/6	toevoegen: 5F120-VKO

* Interimperiode:

ETW/E-PP	3+4	Di nm	6/8	vervallen: 5J080 /5L140
VKO-E		Wo nm	7/8	vervallen: 5J080
ETW/E-PP	2	Wo nm	7/8	vervallen: 5J080
ITW/IT-PP	2	Wo nm	7/8	vervangen: 5F180 door 5F060
VKO-E:		Ma vm	19/8	toevoegen: 5H200
ETW/E-PP	3+4	Ma nm	19/8	toevoegen: 5J080/ 5L140
VKO-E		Wo vm	21/8	toevoegen: 5C100
ETW/E-PP	2	Wo vm	21/8	toevoegen: 5J120 /5J130 ETW/E-PP
ITW/IT-PP	3+4	Wo vm	21/8	vervallen: 5L030

Herkansing Netwerken 3 (5C080)

Ivm eventuele toelating tot het Practicum 4 is de herkansing van het vak Netwerken 3 (5C080) naar voren geschoven, en wel naar zaterdag 18 november in plaats van dinsdag 12 december. Hierdoor kunt u wellicht alsnog voldoen aan de toelatingseis voor het Practicum 4 in het wintersemester.

Stagevoordrachten

- G.J.W.P. Peulen ('Extension and updating of the vision 5000 software') vrijdag 20 oktober, om 11.00 uur, EH 11.22.
- S. Khusial ('Intgermodulatie en blokkering bij UHF ontvangsystemen') vrijdag 20 oktober, om 14.00 uur, EH 11.22.

Cursus studievaardigheden

Ook dit blok start er op de faculteit weer een cursus studievaardigheden. De cursus is bedoeld om studenten sneller vertrouwd te maken met efficiënte manieren van studeren: planning en tijdbesteding, colleges volgen, het bestuderen van grote hoeveelheden leerstof, opgaven maken en tentamens voorbereiden. De cursus wordt gegeven door ouderejaars electro onder begeleiding van het Bureau Studentpsychologen. In een

eerste informatieve bijeenkomst op woensdag 18 oktober om 11.45 uur (DBH 204) lichten de begeleiders de cursus toe. De cursus start een week later. Inlichtingen: Jan Vleeshouwers, tst. 3217, of Anget Mestrom, tst. 2567.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Cursus studievaardigheden

De eerste tentamens zijn achter de rug. Tevreden over je resultaten? Heb je het idee dat je wel degelijk iets moet veranderen aan je manier van studeren, dan is het wellicht een cursus studievaardigheden een goed idee. Ouderejaars scheikunde gaan in op efficiënte manieren van o.a. theorie bestuderen, instructies volgen en tentamens voorbereiden. Volgende week is er een bijeenkomst, waarin de begeleiders de inhoud van de cursus nader toelichten. Houd dus het informatiebord goed in de gaten.

BOUWKUNDE

College Staal 1 (K04, 7P250)

lit hetgeen staat vermeld in de Studiegids behoort het dictaat 7871: 'Staalconstructies 1' miv het wintersemester niet tot het studiemateriaal. Dit dictaat wordt vervangen door 'Over spannend Staal' - basisboek, verkrijgbaar bij het secretariaat BKO, HG 3.84. Dit boek is een uitgave van het Staalbouwkundig Genootschap en kost fl. 70,-.

Eindcolloquia

- W.T. Binneveld ('Een kennisondersteund ontwerpingsysteem voor het ontwerpen van zeugenstallen voor groepshuisvesting') vrijdag 13 oktober, om 15.00 uur, HG 2.59.
- Pieter van Rooij ('Bewustzijnsverruimer') dinsdag 24 oktober, om 11.00 uur, HG 4.95 (Videoroom).
- Richard Martens ('Naakte elementen; wonen op de Afsluitdijk') dinsdag 24 oktober, om 14.00 uur, HG 4.95 (Videoroom).
- Doenja Urlings ('Samen-wonen') vrijdag 27 oktober, om 13.00 uur, in HG 4.95 (Videoroom).

Praktijkopleidingen Architectuur en Stedebouw

Vrijdag 20 oktober is er om 13.30 uur in collegezaal E-hoog een voorlichtingsbijeenkomst voor studenten, docenten en afgestudeerden van de studierichtingen architectuur en stedebouw over de post-initiële opleidingen architectuur en stedebouw; de praktijkopleidingen Architectuur en Stedebouw (PAS), die start op 2 januari 1996. Aanleiding voor deze bijeenkomst is het verschijnen van de brochure PAS. Deze brochure met informatie over de achtergronden van de opleidingen, opleidingsprogramma en praktische zaken is vanaf 12 oktober verkrijgbaar bij het bureau onderwijs van de faculteit Bouwkunde. De brochure is voorzien van inschrijfformulieren voor aanmelding. De praktijkopleidingen Architectuur en Stedebouw vormen een gezamenlijk initiatief van de faculteiten Bouwkunde van de TUD en TUE en de Bond van Nederlandse Architecten en de Bond van Nederlandse Stedebouwkundigen. De ministeries van OCW en VROM ondersteunen de praktijkopleidingen.

Het belangrijkste doel van PAS is het verzorgen van tweejarige post-initiële praktijkopleidingen voor architecten en stedebouwkundigen, waardoor: de beroepsuitoefening door Nederlandse architecten en stedebouwkundigen zal verbeteren; er een kennis-huishouding tussen faculteiten en beroepsuitoefenaars ontstaat; de verhouding tussen onderwijs en beroepsuitoefening verbetert. Het streven is om reguliere instroom in het werkveld via deze post-initiële opleidingen te laten plaatsvinden. Informatie: PAS, tel. 020-6223616.

TEMA

Statistiek 2 voor TEMA (2S190/2)

In week 8 (ihs 24 en 25 oktober) vervallen college en instructie van Statistiek 2 voor TEMA (2S190/2). Deze worden verschoven naar 7 en 8 november.

Atletiektrainer Kraaijenhof: controversieel maar met succes

Henk Kraaijenhof staat bekend om zijn controversiële trainingsmethoden en voedingsadviezen voor atleten. Vorige week sprak hij op uitnodiging van Squadra Veloce een 40-koppig publiek toe in het sportcentrum. Op geheel eigen wijze traint hij zijn pupillen, waaronder Merlene Ottey, Letitia Vriesde en vroeger Nelli Cooman. 'Aangezien het verschil tussen winnen en verliezen tegenwoordig in honderste van seconden wordt gemeten, mag je atleten alles geven dat prestatieverhogend is. Zolang het maar niet op de dopinglijst staat', hield hij zijn publiek voor. Het klassieke voedingspatroon bestaande uit veel koolhydraten en weinig vet en eiwitten verwerpt hij. 'De drie moeten in ongeveer gelijke mate worden geconsumeerd. Je wordt dik van suiker, niet van vet', beweert Kraaijenhof.

door
John
Duitjes

Eind jaren '70 probeerde Henk Kraaijenhof allerhande sprint-schema's uit. Hij volgde dan een tijdje het schema van succesvolle sprinters, om zo uit te vinden wat de effecten waren voor hemzelf. Zijn 1.95 meter lange, slungelachtige verschijning doet niet direct denken aan een sprinter, maar toch lagen zijn ambities op de 100 en 200 meter. Kraaijenhof heeft enkele jaren psychologie gestudeerd, een studie voor gefrustreerde zielen volgens hem, maar deze nooit afgemaakt. Zijn trainingsconcept steunt hoofdzakelijk op expertise opgedaan in de praktijk. Dat wil niet zeggen dat hij niet weet waar hij over praat, want dat doet hij wel degelijk. Enorm belesen en autodidactisch als hij is, weet hij zijn algemene richtlijnen voor training en voeding op te stellen door het combineren van wetenschap en praktijk. Tegenwoordig is hij part-time bondstrainer bij de KNAU (Koninklijke Nederlandse Atletiek Unie) en voedingsconsulent/trainer van enkele beroemdheden die in de wereldtop van de atletiek meedraaien. Bijvoorbeeld Ottey en vroeger Cooman. Zij gunden elkaar het licht in de ogen niet, dus liet hij ze juist vaak samen trainen, zodat ze tot het uiterste gingen om elkaar af te troeven.

Rust

Kraaijenhof benadrukt dat je zo veel moet trainen als nodig is. De meeste atleten trainen te veel. Als voorbeeld haalt hij Vriesde aan, die twee jaar geleden twaalf keer per week trainde en dit jaar slechts vijf keer. Dit jaar werd ze tweede op de 800 meter tijdens de WK Atletiek; twee jaar daarvoor 'slechts' vijfde. Bovendien liep ze toen op haar laatste benen door het intensieve trainingsprogramma, dat ook haar sociale leven in de weg stond. De bondscoach legt uit dat het vergroten van de trainingsomvang uiteindelijk een doodlopende weg is. Naast trainen is rust een noodzaak die door velen verwaarloosd wordt. Rust kan zich in vele vormen manifesteren; via yoga, massage, fysiotherapie, meditatie en zelfs middels floating-tanks. Ondanks de vergevorderde evolu-

tie in trainingstechnieken rommelt het nog altijd aan het atletiekfront. Iedereen dweept vroeger met rekken. Een absolute noodzaak en het liefst zoveel mogelijk, was de heersende opvatting. De laatste jaren is men daar anders over gaan denken. Bij het rekken wordt namelijk de tonus (spierspanning) verlaagd en dat moet je nou net niet hebben als je wilt presteren. Kraaijenhof vindt stretchen vooraf dan ook onzin. Hij vraagt zich zelfs hardop af of warming-up eigenlijk wel zin heeft, en zo ja, hoe lang? Binnen vijftien minuten ben je wel opgewarmd. Het lichaam heeft dan een temperatuur van 38 à 39 graden Celcius en warmer wordt het volgens Kraaijenhof gelukkig toch niet.

Hangende pootjes

Het zijn ruwweg zes punten waar Kraaijenhof zich bij zijn atleten om bekommert. Om te beginnen wordt een training aangepast bij slechte weersomstandigheden. Een tweede punt is individualisatie. Hierbij geeft hij het publiek een demonstratie: een atleet die met hangende pootjes aangesloft komt, of juist huppelend. In het eerste geval traint de atleet wat lichter, in het andere geval luidt het devies: afbeulen. In

de atletiekwereld zijn deze twee punten eigenlijk een vaststaand gegeven, elke trainer hanteert ze. Daarnaast moet er niet alleen variatie in volgorde, intensiteit en prikkeling zijn. Ook als de atleten denken klaar te zijn met het programma, moet men ze nog iets extra's laten doen. Dit om ze mentaal sterk te maken. Volgend punt is reversibiliteit. Conditie neemt snel af als je stopt met trainen. Omgekeerd kunnen conditie en kracht enorm worden vergroot door training. Over snelheid zegt Kraaijenhof: 'Snelheid heb je of heb je niet, dat hangt af van het percentage snelle spiervezels ten opzichte van het aantal langzame. Gemiddeld is dit fifty-fifty. Nelli Cooman had zeventig procent snelle spiervezels. Snelheid blijft dan ook vrijwel altijd gelijk, en ook kracht blijft vrij lang intact.' Het laatste punt is supercompensatie. Volgens Kraaijenhof is dit eigenlijk een foute term, wat er bedoeld wordt is adaptie. Dit houdt in dat het lichaam na een belasting de spieren, vezels en organen, zoals hart en longen, aan die inspanningen aanpast.

Goochelen

Een belangrijk deel van zijn tijd besteedt Kraaijenhof aan voedingsleer. 'De klassieke diëten

slaan altijd de plank mis, daar ze gebaseerd zijn op verkeerde uitgangspunten. Namelijk op het gemiddelde individu, een constante voedingssamenstelling, een goede absorptie van de nutriënten door het lichaam en dat dit alles onafhankelijk van de tijd gebeurt. Fout, fout, fout', luidt Kraaijenhof's boude uitspraak. Voedingsmiddelen hebben een allesbehalve constante samenstelling, hetgeen hij staft met sheets vol tabellen. De samenstelling is afhankelijk van de soort, bodemgesteldheid, mate van rijping, opslag, bewerking en nog vele andere zaken. Een bepaald mineraal in bijvoorbeeld een ui kan voorkomen in variaties van 1 tot 1500 ppm (parts per million). Verder goochelen sommige wetenschappers graag met statistieken, waarbij economische belangen een objectieve benadering wel eens in de weg staan, beweert Kraaijenhof. Hij neemt ook hierbij geen blad voor de mond. Hij geeft het volgende voorbeeld: 'Bij onderzoek naar de beste sportdrink komt in Maastricht Isostar altijd als beste uit de bus. Toevallig krijgt Maastricht ook fondsen van de fabrikant van Isostar...'

Supplementen

De benadering van de bondscoach is verre van klassiek. Zo laat hij dure bloedonderzoeken uitvoeren bij al zijn topatleten en laat van alle sporelementen in het bloed, zoals vetten, mineralen, metalen en hormonen, vaststellen of die in voldoende mate aanwezig zijn. Indien dit niet het geval is, worden supplementen samengesteld, die precies de benodigde stoffen bevatten om zo de tekorten aan te vullen. Volgens zijn zeggen boekt hij daarmee enorme vooruitgang. Een tweede belangrijke factor is het opstellen van voedingsrichtlijnen volgens het *dietary*

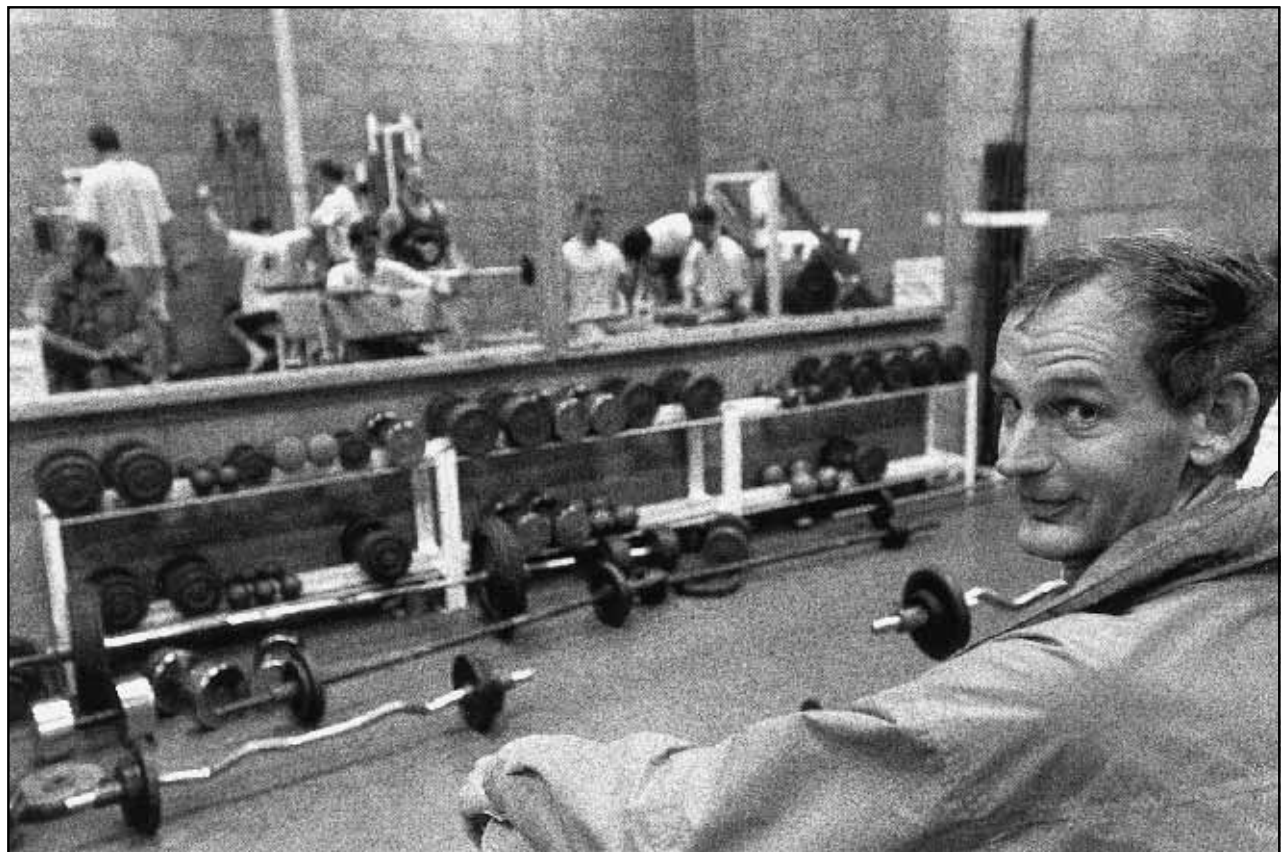
endocrinologie concept. Dat betekent dat zijn atleten dingen eten die gemakkelijk in de bloedbaan worden opgenomen.

De derde factor in zijn systeem is het toedienen van adaptogenen. Dit zijn stoffen zoals ginseng, mummy (alleen te vinden op hoogtes boven de vierduizend meter) en pantocrin (uit hertegeveien). Deze natuurlijke producten hebben een normaliserende werking. Ze brengen het lichaam in de zogenaamde homeostasis, de toestand waarbij de lichaamsprocessen het meest efficiënt verlopen.

Sportdiëten zweren bij een voedingssamenstelling met weinig vet en eiwitten (15%) en een bijna onmogelijk hoog gehalte koolhydraten (70%). Kraaijenhof gaat uit van veertig procent koolhydraten en een gelijkmatig verdeeld vet en eiwit percentage van dertig procent. Het is verrassend dat bananen, muesli en witte spaghetti slecht scoren in zijn voedingsrichtlijnen. Bij Kraaijenhof doen yoghurt, sojabonen, pinda's, extra virgin olijfolie, kalkoen, ei-eiwit en veel water het goed.

Kraaijenhof besluit zijn praatje met een tip voor zijn sportieve toehoorders: 'Tijdens of voor trainingen moet je géén suikerhoudende dranken nuttigen. Dat werkt je prestaties juist tegen. Door de enkelvoudige suikers krijg je kortstondig een lichte piek in je bloedsuikerspiegel, die vrijwel direct wordt gevolgd door loomheid, waardoor je je koppie er niet bij hebt tijdens de wedstrijd. Na de wedstrijd of training is het wel goed om je bloedsuikerspiegel weer iets op te krikken.'

Sport

Atletiektrainer Henk Kraaijenhof nam vorige week ook een kijkje in de fitnessruimte van het sportcentrum. Foto: Bram Saeys

Thêta roeit al twintig jaar op verwarmd roeiwater

Eenentwintig jaar geleden bestonden er in Eindhoven twee roeiclubs: het corporale Tachos en Telamon, een ondervereniging van Demos. Twintig jaar geleden besloten ze te fuseren. Het had niet veel gescheeld of de nieuwe club had Gup geheten. Omdat het zo lekker bekt: 'HUP GUP'. De leden beslisten destijds toch voor Thêta. Onder deze naam vierde de club vorige week haar vierde lustrum.

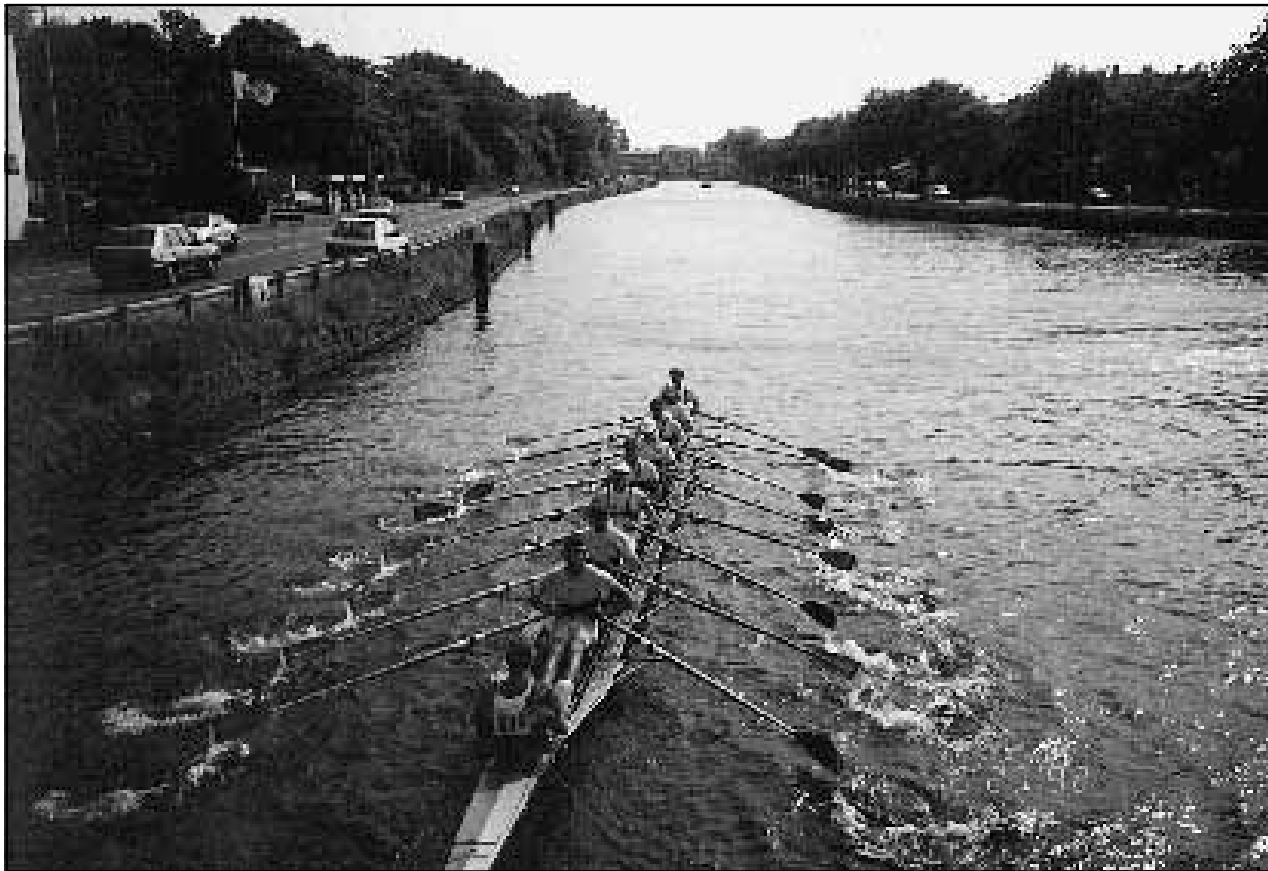
De nieuwe naam bleek treffend gekozen. De bedenker: 'Thêta is een samentrekking van Tachos en Telamon. THE (zoals de TUE toen nog heette) komt er in voor. En bovendien, het geeft de technische achtergrond van de leden

telijk overdekt roeiwater, het enige jaren later opgerichte Telamon kende een andere troef: verwarmd water. De roeiondervereniging van Demos streek neer aan het Eindhovens kanaal in een gehuurde tent, vlak bij een loospijp van koelwater. De nieuwe vereniging stond al gauw ook open voor niet-Demos-leden. Tachos hield echter vast aan het

slechts enkele honderden meters te verhuizen, voor Tachos betekende dit een verplaatsing naar de andere kant van de stad. Uiteindelijk besloten de twee verenigingen in het najaar van '75 om samen verder te gaan. Om financiële en administratieve redenen besloten de roeiers om Tachos om te vormen tot de nieuwe vereniging en Telamon op te heffen. Het eerste was zo gepiept, het laatste bleek vanwege de financiële belangen met Vidar formeel nog enkele jaren onmogelijk. Het samengaan resulteerde in een roeivereniging met enkele tientallen leden, een bescheiden varende vloot, maar een grote vloot aan rollend materieel.

Materiaal

Het jonge Thêta moest de twee verschillende bloedgroepen tot één laten samensmelten. Tachos stond voor wedstrijdroeien. Wat de andere leden deden 'moesten ze zelf maar regelen'. Ze hoefden wel minder contributie te betalen. Telamon was meer op de 'breedtesport' gericht. Zowel fanatieke wedstrijddrukkers, als de fuifsectie konden er terecht. En ze hadden in vergelijking met Tachos het materiaalbeleid hoger in het vaandel staan. De vereniging blijkt na twintig jaar meer op het Telamonspoor te zitten. Het is ironisch om te zien dat de (weliswaar nieuwe) vloot van het eerste uur van Tachos nog bijna volledig gebruikt wordt, terwijl de oudste (tweedehands) boten van Telamon inmiddels verdwenen zijn. De oudste boten van Thêta's vloot zijn inmiddels ruim twee keer zo oud als het gemiddelde lid. Het materiaalbeleid, verzorgd door bootsman Jo Kantelberg en de materiaalcommissie, zorgt voor een vloot op een kwalitatief hoog niveau. Bezoeken aan andere verenigingen drukken de leden met de neus op de feiten.

door
Maurice
Schacken

Sport kort

Binnenkort

Tennisles op vrijdag

Op vrijdag bestaat nog gelegenheid om tennisles te krijgen. Op deze avond geeft Hans van Beek les op vier niveaus. Inschrijving is mogelijk op de computer bij de portier van het SSC. Tennisers in het bezit van een week-OV-kaart moeten, als zij nog tennisles willen krijgen, op deze computer zoeken naar de schaarse lege plekken op andere dagen. Woensdag (van 17.00-18.00 uur) biedt daartoe de meeste kans.

Uitslagen

Winst Attila

Attila moest de strijd aanbinden met Sportlust. Na een moeizame start wisten ze zich toch naar een 6-4 voorsprong te vechten. Dit wekte bij de tegenstander irritatie op. De fout was om dit ook tegen de scheidsrechter te uiten. Attila hield het hoofd koel. Sportlust kon de achterstand niet meer wegwerken. Eindstand: 10-9. Attila 2 wist met 18-4 te winnen van PSV 7.

Vertigo 1 zesde

Zondag was de voorlaatste competitiedag van de buitencompetitie. Vertigo 1 staat nu op een zesde plaats. Deze werd verstevigd met een uitslag van 15-4 tegen O Double Seven (Venlo) en 15-4 tegen Ippipoerax (Wageningen).

Taveres 1 naar derde plaats

Taveres 1 is op de derde plaats geko-

men door met 8-2 van Unicum 6 uit Geldrop te winnen. Ook Taveres 2 speelde in Geldrop; ze verloor met 7-3 tegen Unicum 3. Taveres 3 verloor met 7-3 van ATTC'77 uit Aarle-Rixtel.

Goede start Panache

Panache 1 heeft zich al na enkele weken in de top genesteld. Na een voorzichtige 4-4 tegen Pellikaan (Tilburg), werd daarna gewonnen met 5-3 tegen BCO-Bali (Oosterhout) en Gestel. Het team heeft een stevige tweede plaats te pakken, net achter Pellikaan.

Nayade pakt Nautulus

Mannen 1 van Nayade speelde een enerverende wedstrijd tegen Nautulus uit Dordrecht. Het won met 12-10. Nayade 3 won met 9-5 van Arethusa uit Oss. Nayade 4 speelde goed ondanks de 7-0 score van het Ganze uit Goes. Vrouwen 1 liet het tegen Zuidwesthoek lelijk afweten met 16-1.

Agenda

Oktober

Atletiek

1 Inschrijving Batavierenrace
25 Asterix Cross

Schermen

28 Hoc-Habet toernooi

Turnen

28 SUCA toernooi

Anders

29 4-racket toernooi

aan.' Maar niet iedereen was even blij: 'Een nul met een min erdoor kan nooit veel goeds betekenen.' De nieuwe kleur had wat meer voeten in de aarde. Die mochten van de roeibond namelijk niet op die van een bestaande vereniging lijken. De clubkleuren van Tachos ('Perzisch groen') en Telamon ('bordeaux-rood') leverden, geheel in de tijdgeest van de jaren '70, de kanarie-outfit van Thêta op (Sahara-geel met een bruine band). Wel opvallend, niet erg mooi.

Napalmbommen

De eerste Eindhovense roeier ging 35 jaar geleden het water op, en wel op de Karpendonkse Plas. Tachos vond haar basiskamp in een schuur achter de Karpendonkse Hoeve (toen nog geen restaurant). De kippen werden eruit gejaagd en de roeiers konden erin. De studenten bakten een vlot inelkaar van op het vliegveld gevonden napalmbommen. Zo konden ze tussen de middag nog even aan hun techniek werken. Tegelijkertijd kreeg Tachos toestemming om onder een brug over het Beatrixkanaal een roeiloods te bouwen. Twee jaar na oprichting wisten de corporale roeiers hun eerste wedstrijd te winnen: het eerste Eindhovense 'blik was getrokken'. De winnende ploeg ging door het lint. Zij moesten hun overwinning roes uitslapen in een Nijmeegse cel. Had Tachos onder de brug gedeel-

corpsslidmaatschap. Eindhoven bleek te klein voor twee roeiverenigingen. Een fusie leek het logische vervolg. Alleen moest eerst de bestaande animositeit tussen de clubs overwonnen worden.

Botenvervoer

Toenaderingspogingen strandden op het botenvervoer. Telamon wenste niet langer meer gebruik te maken van de diensten van de Boten Wagen Compagnie (BWC) van Tachos. Samenwerking op dat gebied verliep niet altijd even soepel. De doelstelling van de BWC: eerst gratis vervoer voor Tachos en op de tweede plaats tegen hoge vergoeding en minimale service boten bij Telamon afleveren. Eén keer presteerde Tachos het om Telamon-boten op het dak van hun loods terug te bezorgen. Telamon koos voor eigen transport samen met het Tilburgse Vidar. Onder het motto 'wij de techniek, jullie de centen'. En het opzeggen van het botenvervoer door Tachos betekende het voorlopige einde van de voorzichtige vrijage. Het toeval wilde dat beide verenigingen ongeveer tegelijkertijd ('74) uit hun tijdelijke behuizing werden gezet. Goede raad was duur, en een oplossing was moeilijk te vinden. Op het laatste moment bleek dat de huidige loods aan de Kanaaldijk beschikbaar kwam. Maar: voor beide verenigingen. Telamon hoefde hiervoor

Twistappel

Boten worden vernoemd naar goden en helden uit de Griekse mythologie. Met name die rond de Trojaanse oorlog. En uiteraard toespelingen hierop. Zo liggen er de Helena en Agamemnon, maar ook de Ayaccus en de Hernia. Een hevige ruzie, die ontbrandde nadat een bestuur een boot naar zichzelf had genoemd (Henkje), werd opgelost door het schip tot de Twistappel te herdopen. De achten worden naar de sponsor vernoemd, bijvoorbeeld de Philips (inmiddels verkocht). Uitzondering op deze regel vormt de 'Nächste Woche', vanwege het eeuwige uitblijven van levering en de door de werf nieuw afgegeven termijn. In Delft ligt een boot van dezelfde werf met dezelfde naam. Ook houdt de vereniging de herinnering levend aan haar gestorven leden door het vernoemen van een boot. De vereniging groeide na de fusie al snel uit tot één van de grootste verenigingen van studierend Eindhoven en die positie zou ze vasthouden. Vergeleken met andere studentenroeiverenigingen kan Thêta echter maar een kleine wedstrijdsectie op het water brengen. Door de jaren heen blijven de prestaties van Thêta dan ook beperkt tot een paar hoogtepunten. Toch vinden de leden zich terug op de hoogste podia van Europese en Wereldkampioenschappen. Alleen deelname aan Olympische spelen ontbreekt nog op de palmares.

Schuimbekken

Sander moest naar huis. Het ging niet zo goed met Sander. Hij zat al in het tweede jaar van zijn TEMA-studie en had net twintig studiepunten binnen. In de interim zou hij zijn verkwanselde jaartje wel goed maken. Voor zeven vakken had hij zich inge-

schreven. Het was warm deze zomer. Hij had er niet één gehaald. Het ging niet zo goed met Sander. Maar daarvoor moest hij niet naar huis. Zijn moeder was jarig vandaag. Gisteren zat hij nog in De Schuimkraag. Vandaag was hij veel te laat wakker geworden. Met koppijn naar de stad gefietst. Bloemetje gekocht en een Houwens-vlaai. Hij wist niks beters. Nu zat hij in de trein, veel te laat eigenlijk. Hij stak nog maar een shaggie op. Zijn gedachten gingen terug naar de afgelopen zes weken. Hoe verder het trimester vorderde, hoe moeilijker Sander het kreeg. Hij zag er steeds meer tegenop om een dictaat open te slaan. Soms ging hij nog wel vol goede moed 's avonds aan de studie. Maar na een half uurtje, drie koppen koffie en evenveel peuken, moest ie zijn spullen weer aan de

kant leggen. Hij kon zich niet concentreren. Het enige waar ie aan kon denken was de berg werk die hij al achter liep. Dit trimester haalde hij ook nooit meer in. Met behulp van De Schuimkraag en zijn vrienden was het hem aardig gelukt om zichzelf wijs te maken dat hij het absoluut niet erg vond. Maar wat moest hij zijn ouders vertellen? Hij stak nog maar een shaggie op. 'Hoi Sander, wat fijn dat je er bent. Ja, Wilma, onze jongen heeft het maar druk met zijn universitaire studie. Och, en je hebt ook nog een bloemetje meegebracht, wat lief van je.' Sander droop stilletjes af naar de keuken, waar hij de stelen van het zoenoffer met het broodmes schuin afsneed. 'Jongen, je bent een beetje te laat voor het eten, maar ik heb nog wel een kop zelfgemaakte tomatensoep voor je bewaard hoor. Ik weet toch hoe lekker je dat vindt.' Zijn moeder gaf hem

een zontje in zijn nek, pakte gelijk een kop en zette het vuur aan onder de soep. 'Joh mam, ga toch zitten, dat kan ik toch zelf ook wel', zei Sander, terwijl hij zich afvroeg of de bierlucht nog te ruiken zou zijn. De hele avond zat Sander braaf bij de visite. Vragen over hoe zijn studie ging, wist hij vrij goed te omzeilen: 'Wel aardig.' Zijn vader kwam met iets heel bijzonders aanzetten: Palm Bier. 'Ik had er nog nooit van gehoord, maar collega's van me zeggen dat het heel lekker is. Dus nou ben ik wel benieuwd wat de expert ervan vindt. Want die studenten... Vertel maar niks jongen!' Sander had er de avond tevoren al een paar liter van ingenomen en had echt geen behoefte aan meer. Maar ja, je kunt je ouwe heer toch niet teleurstellen. Veel liever stak hij een sigaret op. Maar dat had hij zijn ouders ook nog steeds niet durven vertellen. De volgende ochtend bracht zijn vader hem

naar de trein. Zijn moeder had een tas vol gepakt. Brood, melk, een hoop fruit, koekjes. Zijn vader drukte hem bij het afscheid nog een geeltje in zijn handen. 'Je moet echt wat vaker langskomen, jongen. Je moeder laat het niet merken, maar dat zou ze echt wel fijn vinden.' Even stond Sander op het punt zijn hart te luchten bij zijn vader. Maar de trein zou zo vertrekken. Bij het loket 'Versnaperingen' keek Sander om of zijn pa het niet zou zien. Een pakje Marlboro en twee tientjes wisselgeld. In de trein stak Sander gretig een sigaret aan. Maar gek genoeg smaakte het hem helemaal niet.

Prati

Schuimbekken is een wekelijks terugkerend feuilleton over een groep studenten, die als vaste uitvalsbasis voor hun activiteiten het café De Schuimkraag hebben.

Cursiefjes

Cursor kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook ontstaan door niet tijdig, onjuist of het niet plaatsen van advertenties

Aangeboden

Acoustic **luidsprekers** (2 x 150W), nieuw, 2 jaar garantie, fl. 600,-. Bel 437392 (Michiel) of 111189 (Stefan).

Te koop of te huur: **gelegenheidskleding** voor vrouwen. Tel. 0485-313094, ook 's avonds en in het weekend.

Skiën in **Frankrijk**. De hele winter tegen absolute bodemprijzen. Bel Robert of Luuk 526790 (SSC) of 452564 voor brochure en info.

Renault 9 tl, bj '83, izgst, incl. 3 mnd wegenbelasting, nieuwe koppl., accu, goede motor en banden, perfect onderhouden fl. 750,-. Tel. 810547.

Waanzinige **goedkope skireizen** naar La Plagne, le Pleyne, Risoul en Les Arcs vanaf fl. 369,-. Bel voor gratis folder: 2124103 (Marcel) of 2551152 (Paul).

Workmate fl. 150,-, **petroleumkachel** (nw) van fl. 500,- voor fl. 150,-, incl. vat (ca. 200 ltr). Tel. 425539.

Woensdag 18 oktober is het weer zover: de constructiewedstrijd van W. Dat betekent: veel **natte eerstejaars**, koek-met-zopie en Jägermeister. Vanaf 13.30 uur Dommel tegenover sportcentrum.

Koek-met-zopie, oftewel de constructiewedstrijd van WSV Simon Stevin komt er weer aan! De eerstejaars worden woensdag

18 oktober vanaf 13.30 uur te water gelaten. Kom ook!

Snowboard Experience! Snowboardvakanties in Frankrijk ism. Nitro en Body Glove. Mogelijkheid tot gebruik van speciale Nitro-boarden. Interesse? Bel 525301 (Sportura Eindhoven).

Sportura biedt aan: kwalitatief betaalbare skireizen naar 7 topgebieden in de Franse Alpen, vanaf fl. 299,- incl. busreis, appartement, skipas, maaltijden en snowboardgebruik. Tel. 525301.

Leen een CD! CD-uitleen 'de Discotheek' in de centrale hal (HG) biedt een keuze uit 2600 titels voor slechts fl. 1,- tot fl. 1,50.

Nieuw zijn onder andere: Prince - The Golden Experience; David Bowie - Outside; Gotcha - Four; Heather Nova - Blow; Dream Theater - A Change of Seasons; Youp van 't Hek - Spelen met je leven.

In de maand oktober heeft het Reduktieburo de volgende **aanbiedingen**: ordners (breed of smal) voor fl. 3,15, 3,5"TDK diskettes (10 pack) voor fl. 10,00, camera tas incl. mini-statief voor fl. 12,50.

Ook voor muzikieffhebbers en voor degenen die veel moeten rekenen heeft het **Reduktieburo** een maandaanbieding: de CD Insomniac van Greenday voor fl. 29,50 en de nieuwe HP38G voor slechts fl. 189,00.

Anders Gevraagd

Ben jij blij dat je **bedrijfskunde** studeert, want de eerstejaars W moeten voor hun studiepunten de Dommel in! Kom woensdag 18 oktober kijken en borrelen.

Anders

Ook voor muzikieffhebbers en voor degenen die veel moeten rekenen heeft het **Reduktieburo** een maandaanbieding: de CD Insomniac van Greenday voor fl. 29,50 en de nieuwe HP38G voor slechts fl. 189,00.

Eerstejaars, die voor studiepunten de Dommel ingaan?? Kom naar WSV Simon Stevin's **constructiewedstrijdborrel**, woensdag 18 oktober vanaf 13.30 uur tegenover sportcentrum.

The challenge in your life. Join the **AG+DA-team**. Schrijf je nu in bij StIK, HG 0.01.

Wil je meewerken aan de nieuwe **AG+DA**. Schrijf je dan nu in bij StIK, HG 0.01.

Geld tekort? Tijd over! Asito Dienstverlening BV zoekt mensen die 's avonds één à twee uur willen werken. Info: 525431.

Kan en wil jij mijn kapotte **verrekijker** repareren? Bel dan 04138-76896 (Annie).

Wie helpt mij met het **corrigeren** van mijn rapporten? Uiteraard tegen vergoeding. Tel. 076-227642. Na 18.00 uur. Spoed!

Marieke en Sandra zijn weer terug! Kom 17 oktober naar de **Footloose-dansavonden**. Zoals altijd in zaal De Harmonie, Hoogstraat 310. Leden gratis, niet-leden fl. 3,50.

Rock&Rollen, stijldansen, bijkletsen, uitrusten van de ETSS. Het kan allemaal op de **Footloose-dansavonden**. Dinsdag 17 oktober in zaal De Harmonie, Hoogstraat 310.

Geïnteresseerd in andere steden en in het studentenleven van andere landen in Europa? Word dan lid van **AEGEE**. Voor meer info: W&S 3.07, of bel 2124103 (Marc).

Wil jij wel bestuurservaring opdoen? En mag dat niet te veel tijd kosten? Word dan nu bestuurslid bij **DirK**. Bel voor info 457311 (Kathelijne).

Begin je carrière nu en start bij **SPGI** Voor enthousiaste en ondernemende studenten die een uitdaging niet uit de weg gaan. Bel

448252 en maak een afspraak.

Leuk hoor al die theorie! Maak wat echt telt is hoe het in de praktijk gaat. **SPG** voert projecten uit in het bedrijfsleven. Houd je van een uitdaging? Meld je dan nu aan bij kamer 48 in gebouw O.

Zorg dat je een streepje voor hebt op je medestudenten en schrijf je in bij **SPG**

(Gebouw O, kamer 47, tel. 448252).

Overweeg jij een bestuursfunctie? Vraag dan vrijblijvend informatie bij **SPGI** Bel 448252 of kom langs in gebouw O (kamers 47 en 48).

Mensa

MAANDAG 16 OKTOBER

Gebonden aspergesoep
Varkenshaas in champignonsaus
of varkensoester gevuld met ham/kaas
Apart tomatenbraadsaus
Worteltjes/doperwtjes of sperziebonen
Aardappelkroketten of gekookte aardappels
Appelmoes
Vanillevla met slagroom en lange vingers of fruit of yoghurt met fruitcocktail

DINSDAG 17 OKTOBER

Tomaten-groentesoep
Bami-goreng, omelet, kroepoek, saté met satésaus, atjar en plakje ham of kotelet, bloemkool à la crème
Gekookte aardappels, mosterdsaus
Wortelsalade
Fruit of caramelvla met mandarijntjes of chocoladevla met slag, rum en rozijnen

VEGETARISCH

Gebonden champignonsoep
Vegetarische omelet
Kervel-roomsaus
Wortelsalade
Fruit of caramelvla met mandarijntjes of chocoladevla met slag, rum en rozijnen

WOENSDAG 18 OKTOBER

Gebonden aspergesoep
Gebakken vis
Barbecueworst, apart mosterdsaus
Worteltjes en doperwtjes of Witlof à la crème met ham
Gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of moccavla

VEGETARISCH

Gebonden bloemkoolsoep
Witte bonen in tomatensaus
Vegetarische burger
Gekookte aardappels
Rauwkostsalade
Fruit of frambozenvla met slag of moccavla

DONDERDAG 19 OKTOBER

Minestroneoep
Gehaktbal of Hollandse hachée
Apart kerriesaus
Andijvie à la crème of snijboontjes
Gekookte aardappels of aardappelpuree
Rauwkostsalade
Fruit of chocoladevla met slag of yoghurt

VEGETARISCH

Heldere groentesoep
Bruine bonengoulash
Aardappelpuree
Snijboontjes
Rauwkostsalade
Fruit of chocoladevla met slag of yoghurt

VRIJDAG 20 OKTOBER

Bruine bonensoep
Zuurkoolstampot, rookworst
Braadsaus of
Goulash, rijst, doperwtjes
Rauwkostsalade
Fruit

Wijzigingen voorbehouden

**Bekijk
maar**

Een jaar lang klachten

De Studententijl van de Landelijke Studentenvakbond (LSVb) bestaat deze maand één jaar en heeft zijn nut inmiddels bewezen. De Studententijl is een telefo-

nisch informatiepunt waar studenten terecht kunnen met vragen of problemen die ze tegenkomen in het studentenleven. Sinds vorig jaar september heeft een team van bijna twintig vrijwilligers meer dan vijftienhonderd vragen, problemen en klachten verwerkt. 'Het mooiste zijn de telefoontjes van woedende ouders die Ritzen verrot schelden', zegt één van de medewerkers. 'Ze bellen met een smoesje, maar willen eigenlijk alleen hun verhaal kwijt. Ze kunnen ontzettend tekeer gaan.' Het coördinatie van de Studententijl was het afgelopen jaar in handen van Baukje van Nunen, studente Bouwkunde aan onze universiteit en inmiddels vice-voorzitter van de LSVb. 'Verreweg de meeste vragen gaan over studiefinanciering', vertelt ze, 'en vooral over de onbereikbaarheid van van de steunpunten van de Informatie Beheer Groep wordt veel geklaagd. Daarnaast bellen

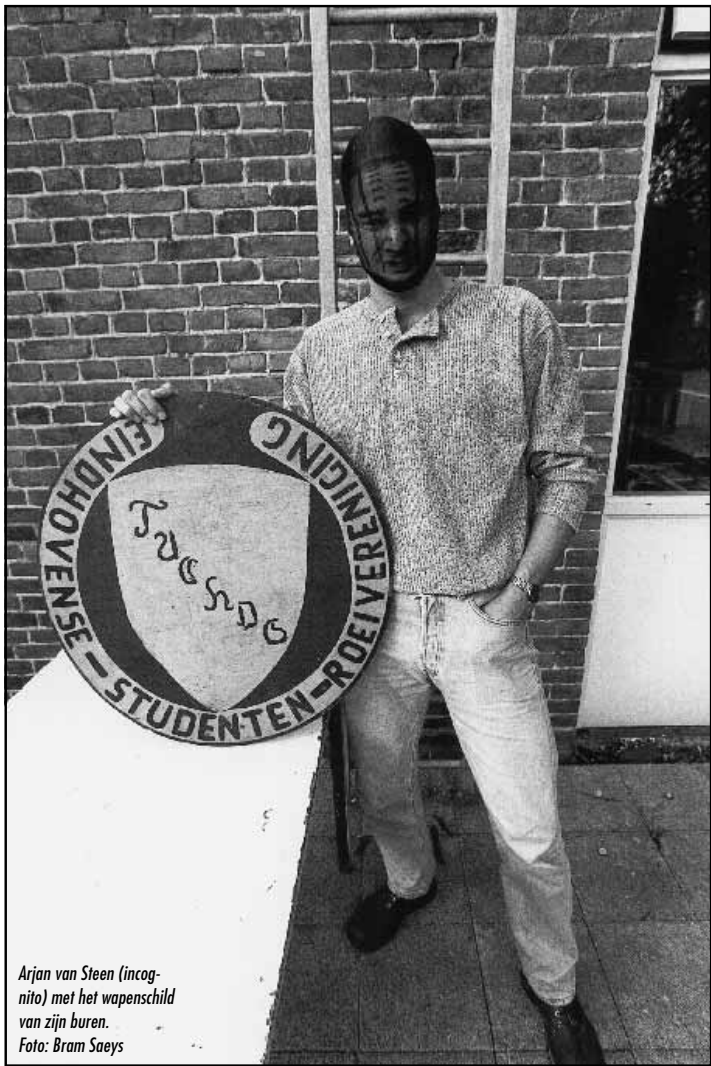
veel studenten over huisvesting, huurrechten en klachten over hun huisbaas. Er belde zelfs ooit een jongen, die niet wist hoe hij in een studentenhuus moest schoonmaken. Hij was te verlegen om het aan één van zijn huisgenoten te vragen.' De LSVb heeft tot nu toe al twee rapporten over de Studententijl uitgebracht. Daarin zijn alle klachten, vragen en problemen van studenten statistisch uitgewerkt. Van Nunen heeft deze rapporten mede samengesteld. Volgende maand komt het derde verslag uit. 'Met die rapporten gaan we de boer op. Beleidsmakers krijgen op die manier problemen uit de praktijk onder hun neus geschoven. Vooral als veel klachten die hier binnenkomen over hetzelfde gaan, krijgt dat snel aandacht in de politiek.' De studententijl is iedere werkdag bereikbaar van 11.00 tot 17.00 uur. Het nieuwe telefoonnummer is: 030-2313029.

De boot gemist

Arjan van Steen woont in een studentenhuus aan de Fuutlaan. Zijn huus grenst aan het Tachos-huus, één van de roeiershuizen die met roeivereniging Thêta verbonden is. Tot een maand of twee geleden ging alles goed tussen de twee bureu. Totdat de bewoners van het Tachos-huus op een nacht door de achterdeur bij de buurtjes binnendrongen en een bord meenamen, waarop een tekst van het huus stond. Een grapje over en weer kan natuurlijk altijd, maar

deze nachtelijke huisvredebreuk werd niet erg gewaardeerd. Vooral niet door de vrouwelijke huisgenoten van Van Steen. Zij voelden zich niet echt veilig bij het idee dat er mensen zomaar binnen waren geweest. Dit werd ook aan de bewoners van het Tachos-huus duidelijk gemaakt. Een week of twee geleden echter kwamen de Tachos-bureu weer binnen en vonden 's ochtends vuilniszakken in de douche, opgestapeld tot aan het plafond. Van Steen en de andere bewoners vonden het 'grapje' al lang niet leuk

meer, maar deze actie vroeg toch echt om tegenmaatregelen. Het Tachos-huus bezit een boot van acht meter lang en die hebben de bewoners in de gang hangen. De boot is veertig jaar oud en voor de roeiers een heilig voorwerp. Na een avondje stappen in de AOR smeeden Van Steen en enkele vrienden een plan om samen die boot uit het Tachos-huus te ontvoeren. Het bleek niet moeilijk om via de voordeur binnen te komen. 's Nachts om half vijf werden de boot en een groot bord uit het Tachos-huus verwijderd, terwijl iedereen vrolijk lag te slapen. Op het bord, dat uit 1964 stamt, staat het Tachos-wapen. De volgende ochtend bleek uit het geschreeuw en gegil dat de Tachozen het nachtelijk wederbezoek hadden opgemerkt. 's Avonds kwamen ze bij Van Steen op bezoek om te vertellen dat ze er toch erg mee omhoog zaten en hun bootje nogal misten. Er werd afgesproken dat de boot en het bord teruggegeven zouden worden. Hiervoor eiste Van Steen dat zijn eigen bord netjes teruggehangen zou worden in de gang. De boot en de borden zijn nu weer terug bij de gelukkige eigenaars. Een andere eis van Van Steen, een kratje bier als compensatie voor alle moeite en problemen, is nog niet ingewilligd. Maar er is geen oorlog tussen de beide huizen meer. De sloten op de deuren zijn ook vernieuwd, dus als ze nu nog bij elkaar op bezoek willen, zullen ze toch echt moeten aanbellen.

Arjan van Steen (incognito) met het wapenschild van zijn bureu.
Foto: Bram Saey

Komt wijsheid met de jaren?

door
Jannigje
Gerritzen
Huibert
Spoorenberg

Leidse studenten denken dat monogamie ze beschermt tegen seksueel overdraagbare aandoeningen, zoals HIV. In het Leidse universiteitsblad Mare is te lezen dat de Leidse studenten minder vaak condooms gebruiken naarmate ze meer partners hebben. Zeventig procent van de studenten gebruikt geen condoom omdat ze monogaam zijn. Maar één op de vijf heeft meerdere partners per jaar. Een soort seriële monogamie dus, die in de praktijk natuurlijk geen bescherming geeft tegen geslachtsziekten. Binnen de groep studenten zijn verschillen aan te merken. Vrouwen zijn wat lakser dan mannen. Dit kan komen door het feit dat veel vrouwen de pil slikken. Ouderejaars zijn slordiger in hun condoomgebruik dan jongerejaars studenten. Het percentage ouderejaars dat altijd een condoom gebruikt is half zo groot als het percentage eerste- en tweedejaars. Komt de wijsheid met de jaren? Blijkbaar niet dus.

Vreemd gaan in den vreemde

Een aspect waar de rubriek Buitenlandse Zaken in Cursor nog geen aandacht aan heeft besteed is de liefde. Dat blijkt echter een niet te verwaarlozen factor te zijn voor wie in het buitenland gaat studeren, zo meldde de Volkskrant onlangs. Het schijnt dat één op de twee relaties op de klippen loopt als één van de partners naar

het buitenland vertrekt om daar te gaan studeren. 'Dat je sneller toegeeft aan verliefdheid als je voor een tijdje in het buitenland studeert, is gewoon een feit. Je leeft in een andere wereld en kunt je makkelijker van iemand losmaken. Daar moet je niet puriteins over doen. Je moet studenten daar gewoon informatie over geven in folders', aldus F. van Vugt, de vroegere coördinator

internationalisering op de Katholieke Universiteit Brabant. In die bewuste folders staat dat als je een partner hebt, je ervoor moet zorgen dat je voor je vertrek het een en ander goed met elkaar doorspreekt. 'Dus als je je relatie wil behouden, kun je maar beter thuis blijven', vertelt een pessimistische Van Vugt, die in dat praten dus blijkbaar weinig fiducia heeft.

